

Redakcija
„Varpo“ ir „Ukininko“

„Varpo“ ir „Ukininko“
Redakcija

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 35.

Plymouth, Pa., d. 2 Rugsejis (September) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvniku“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
NEDELINIS LAIKRAŠTIS
„Vienybe Lietuvniku“
išveina kas Sereda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2.00
i kitas ezalis \$2.50

Prenumerata turi buti iš virsaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po bausme siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

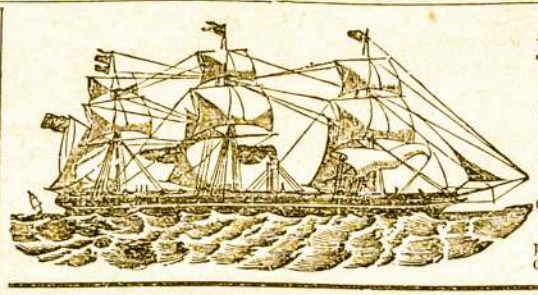
Rašant apie permainingą adresą, būtina reikla atsiųsti ir senąjį adresą. Kas maloni spsipažinti su šizito laikraščiu, gali gauti, pareikalavęs, du numeriu dovanai.

Reikalaujantiemes knygų katalogą prisiunčiam dovanai.

Pajieezkojimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " du sykiu 75c.
" " tris sykius 1.00

Pinigai siunčiam per MONEY ORDER arba registravotose gromatose ant ezito antraszo

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.
Čia gausi pigiasias latvakortes ir pigiai nusiysi pinigų i visas svieto dalis.

Gyvastis užtikrinta.
Dr. Albertas Kaufmanas

Europiszkas ir Amerikoniszkas specialistas, ir draugas mainierių užtikrina išgydymą kožnos ligos, vyru privatiszkas ligas, moterių ir vaikų.

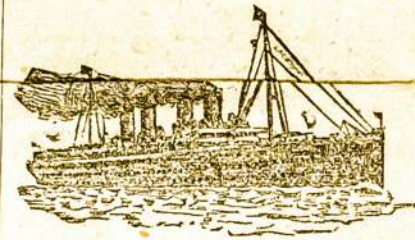
Dr Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolose ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikes ir jis pasakys tavo kalboje kas per priezastis ir kaip išgydyti. Tukstančiai žmonių tapo išgydyti ir apsaugoti nuo amerikoniszko peilio.

Nereikalaujote siusti pinigų visokiems prigavikams, kurie garsinasi gydą visokios ligos, kurie tiktai didelius pinigų ištraukia o nesuteikio jokios pagalbos. Atminkite, jog toki daktarai nematydami ligos, negal joku budu pagydyti.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.
Ofiso valandos nuo 8-10 iš ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Telephonas 88.
P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA

Parduodu Latvakorte ant visokių linijų irsiunčiu pinigų i visas dalis svieto Doviernastie (pavedimus rseztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Izmaniau visokius pinigų ont amerikoniszku ir t. t. Darau apsergójimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliauvsi užlaikytą kaetlegarnėje, tegu szauklasi prie mane, o aez jį išliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bratte užganėdinti.

Mėsinyczia
Marcin i Antoni
Szarejki,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, versziena, jautiena, avincziena, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau miltu, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **M. i A. Szarejki,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gydnoie nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
antiekorius arba pas
F. A. RICHTER & CO.,
215 Pearl Street,
New York.

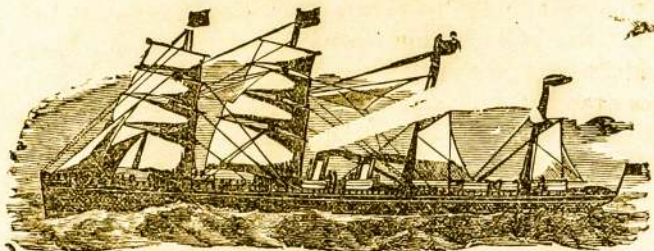
50 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.
Anyone sending a sketch and description may freely ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communication strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the
Scientific American.
handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Telephonas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Zelviene.
Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.
Offisas { nu 7 iki 9 ryto,
nu 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nu 6 iki 8 vakaro.
Priima i savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir sutiskia joms pagalbą ir gerą prieziurą.

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.
Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszius care of Rusklin University, Glen Ellyn, Ill.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Zelviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

„Vienybės“ redakciją telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
 Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiszekėti lietuvizškai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į deposite bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višzaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Ar norite uzlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai? Gal pleiskanu yra? Ar gūva plika? Ar ant veido yra papuczka? Ar norite gaut gerą rodą kaip iszgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklų kad galva pasiliks plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Gwarantuojam pagelbēt.

Jau 10 milijonu žmonių butu nuplikę.

Jeigu nebutų vartoją „Prof. Brundzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartoją po tuom vardu gyduoles karalei, ciosoriai, daktarai, sudzios, advokatai, ministeriai ir kunigai, teiposgi gal vartoti ir darbininkiszka kleša žmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai isz daugel ruposezių ir nežino kaip plaukus uzlaikyti, o teiposgi ir isz daugel kitų priezasezių. Kas nori, gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba į didžiausią aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh.

Jeigu kas norėtu per gromatas informacijas gauti, tai tegul paraso trumpai ir aiszkiai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su rodą DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausiti rodos raszki pas:

Address to **J. M. BRUNDZA Co., Chemists,**
NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

GARBUS GENTAINIAI!

Asz apimu ir atlieku visokius drukoriszkus darbus pigiai ir gerai. Spaudinu visokias knygas, įstatus draugystėmis, pakvitavojimų knygeles, visokius bilietus, programus dėl szkų, cirkulerus, plekatus, visokias kvitatas, atsilankymų korziukias, popieras raszymui laiszku, pakvietimus ant vestuvių, kopertus stempuoju su adresais ir t.t.

Laivakortes pardavinėju ant greitų ir drutų laivų.

Pinigus siuncziu visaip kaip kas tik nori, per pacztą expresą ir banką.

Knygas pas mane gali gauti visokio turinio, už tą pat prekę kaip yra redakcijose. Adresuokite teip va:

M. M. Dovidaitis,

1024 B. Street

WILMINGTON, DEL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVCHAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause **ALŲ PORTERŲ** ir **ELIŲ**.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozky.

Todėlgi perkantieje ir pardavejai (karcziarnikaj) visados reikalaukite Lietuvizsko

alus: — viena jog yra geriausias alus, antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN
BREWING CO.
 DANVILLE, PENN., A.

Telephone 2293 Williamsburg.

A. W. Zaliauckas,

Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
 227 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Grand ir N. 2-nd str.

Laidoja mirusius ant visokių kapinių; balsamavoja ir sprėdo lavonus iki įdėjimo į grabą; parsamdo karietas vestavėms, kriksztynoims ir pasivžinėjimui pigiaus negu kitur
 Lietuviai ir New Yorko, Jersey City, Maehhet ir a, telinkės atsilankite eleponu lietuvizskai, o

Lietuvizska karczema

B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Uzlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirskit atsilankyti o visados busite užganedinti.

SPAUSTUVE

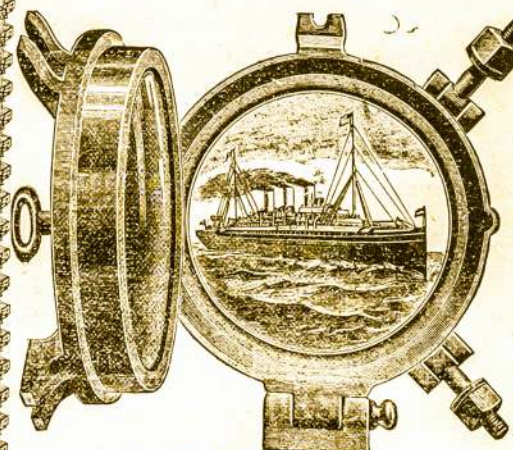
„VIENYBĖS LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių kelių ir greičiausių laivų.

Siunczia pinigus

į visas svieto dalis greitai ir pigai. Norinti kad pinigai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kuo greičiausiai nuėitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

PERŽVALGA.

— Krokavoje, 30 berželio, szių metų, numirė Bronislovas Urbanavicius, mokinęs reali-zkoje mokykloje Vilniuje, paskui technologijos institute, Peterburge, isz kur turėjo prasiszalinėti dėl politiszkių reikalų ir nukeliavo į Zuerich'ą, Szveicarijoj, kur pabaigė poli-technikos mokslą ir kaipo in-žinierius gavo vietą prie gele-žinkelio Krokavoje. B. Urbanavicius buvo dideliu platin-toju socialistiszkių idėjų tarpe lenkų.

— Marinske, Tomsko gub., Siberijoj, tapo įkurta nauja katalikiszka bažnyčia, kurios kampinį akmenį paszventino kun. J Demikis isz Tomsko, o paskui apkriksztyjo 10 didokų vaikų ir suvineziavojo kelioli-ką porų, kurios jau pirm szliu-bokelis metus vienybėje gy-veno.

— Vilniuje, sziamė mėnesij bus pabaigtas statyti pamink-las carienės Katarinos II, di-džiausios paleistuvės ir tironės. Paminklas kasztuojas į 180, 000 rublių, kuriuos maskolis-zki valdininkai surinko nuo gy-ventojų po prievarta. Pamatus iszmuryjo savo kasztais pirk-liai-maskoliai Pimenovov'ai. Ant atidengimo tos paleistu-vės paminklo, maskoliai kels didelę iszkiilmę, varys gyven-tojus ant parodos, papasakos apie amžiną maskoliszką kra-sztą ir jo prisiriszimą prie Ma-skolijos, ir isz kalno galima spėti, jog laikys pas paminklą eargybą, idant isz prisiriszimo meilės kas neužkartų pastipu-sę katę arba szunį, kaip ant koriko-Muravjevo paminklo.

— Lenkai nuo senei geida-vo savo tautos, lenką, vyskupą turėti. Paskui lenkus buvo ir lietuviai to pat užsigeidę ir ra-szė apie tokio reikalingumą „Žvaigždėje“. Lenkai nusiuntė net pasiuntinius į Romą su tikėjimu gauti vyskupą. Ro-mai vienok nerupi tautos, ypa-

tingai neturincizios politiszki-s valdžios. Ant lenkų reikalavi-mo atsakė, kad paskyrimas lenko vyskupo ant Suvienytų Valstijų butų prieszingu Ame-rikos vyskupų trustui Balti-morėje įkurtam. Ir isztikrųjų, kaip Amerikos vyskupai ati-duotų keliolika milijonų dole-rių vertybės „polanderiui“, kada jie patys gal taisy milijoi-nais naudotis. Nors sakoma „žmonių balsas, tai Dievo bal-sas“, vienok dvasiszkos val-džios nuo kunigo iki popiežiaus niekur jo neklauso.

— „Varpas“ num. 6 ir 7 pra-nesza apie „ukiszką kalendo-rių“ 1902 metams, iszleista Su-valkų mokyklų direkcijos vir-szininko Czebotarevo. Tą ka-lendorpalaikį sutaisęs kaimo mokyklos mokintojas Gra-bauckas, kuris ten kuomi pra-sikaltęs priesz Czebotarevą tuomi darbu norėjo vėl jo malonę užsi-pelnyti. Tas ka-lendorius (maskolis-zkoms raidėms) iszėjo gatė 1902 metų tarp žmonių neiszsiplatino, o Czebotarevui kasztavo 100 ru-blių jo iszleidimas. — Teipgi tas pats Grabauckas iszvertęs į lietuviszką (maskolis-zkomis raidėmis) Puskino „Pasaka apie žuvininką ir žuvele“, isz-leista Suvalkuose, ant vieno lakszto maskoliszkai, ant kito lietuviszkai (maskol. raidėms). — Juozas Grabauckas yra ka-talikas, mokintoju yra Gibuo-se, Pokrovsko valseziaus, Sei-nų pavieto.

— Edwardsville, Pa. susi-tvėrė nauja pagalbinė laisva draugystė, po vardu D. L. K. Gedimino. Priežaszcia susitvė-rimo szitos draugystės buvo iszmetimas keliolikos sąnarių isz esancizios senos draugystės už neatlikimą iszpažinties. Iki sziol prisiraszė 27 sąnariai. Prisiraszymas per 6 mėn. nuo dabar tiktai \$1,00. Vieszas susirinkimas bus 15 dieną rug-sėjo.

— Gražų darbą ir paveikslą parodė Philadelphios 9 lietu-

viskos draugystės, kurių są-naariai mokėjo po 1 ct. kas mė-nesis ant tautiszkių reikalų, isz kurių susidėjo \$31,90, kuriuos paskirstė: „Auszros“ draugys-tei \$10,00, delegatui į Nyder-landiją \$10,00, kankiutiniam \$10,00 ir Vizstaliui \$1,90. Lin-kėtina idant visur ir visos lie-tuviszkos draugystės panasziai darytų.

— „Vienybės Liet.“ 32 num. praneszė apie perėjimą „Žvaigždės“ isz kun. Varnagi-rio rankų į M. J. Tananevi-cziaus rankas, ir sykiu ispėjo-me, kad už jo nugaros stovės kunigai, kaip stovėjo už p. A. Baltiejaus. Dabar M. Tanane-vicius aiszkina tą reikalą pla-cziaus ir guodžiasi ant kun. Varnagario už suvedžiojimą ir auskriaudimą.

— Kas malonėtų pirkti ti-kietą ant naudos T. M. D. isz laimėjimui dainų su natomis, gali dar gauti prisziunciant 25 ct. markėmis į „Vienybės“ re-dakciją. Tiesiogiai gauti tiktai su 11 laimėjimų, kas atsibus 30 rugsėjo po priežiura T. M. D. kuopos isz Plymouth, Pa.

Laiszkas isz kalejimo.

Miels Broli!

Turėdamas laiko, nes esiu liuosas nuo visokių fiziszkių darbų, jei tik kartais susilopau nuplyszusius marszkinus, arba pataisau kokią knykpalai-kę, kuri retai kada, dabarti-niam mano padėjime, iszsprūs-ta isz rankų. Tai gi turėda-mas laiko ir sumislįjau para-sztyti. Nors po teisybei ne-butų kas rasztyti, bet vis gi — ne pro szalį but aprasztyti savo gyvenimą, delto, kad Ta-mistai toli toks gyvenimas yra nežinomas. Ir teip. Gyvenu dabar, galima pasakyti, mies-te savo sentėvių, mieste — ku-ris vadinas „szirdis Lietuvos“, sostavietė Gedimino, bet ne tokia sostavietė, kaip szia-dien, Peklegurgas. Tai gi man rodos kadžinai kame gyvenu, t. y.

kokiam mieste; bet tai dar ne viskas, toli ne viskas; gyvenu dideliu ir augsztam rume, — ne ruma, — buvo gal kada rumas, bet szia-dien ne rumas, isz tolo pažvelgus matyt kad ne, teisingiau gal pavadij — namai, arba pastogė, prieglau-dai vargšų. — bet ir vėl ne. Ant galo, rodos, gali Tamista dasiprotėt kokiuose namuose, arba rumuose gyvenu, kur ma-ne įstumė likimas ir gyvenimo sąlygos. Teip — gyvenu aug-szdam mure, ant pat Vilijos kranto, netoli Gedimino kalno; tas muras ant 4 augsztų, nuo gatvės apjuostas augszta muro siena, nuo Vilijos teippat aug-szta medinė tvora; kiemas pu-sėtinai didelis, platus; ant to kiemo — galas nuo galo nuo-lat vaikszezioja keli apsigink-lavę sargai; už tvoros — ant Vilijos kranto, vaikszezioja, ant peczių užsidejęs szautuvą su durkliu, sargas; — tas pa-žvelgdams kartas nuo karto į

dams į tekantį Vilijos vandenį, kuris tik bėga į vakarus lin-kon, neszdavimas su savim vien tiktai dusdamas gyventojų to namo — liudnas giesmes, szau-kiancias pagalbos — ir, gies-mes, skelbiancias svietui liuo-sybę — kersztą ir galą tiro-nams. Ant gatvės — ties sie-na apjuosiancia tą murą, sto-vi raudonsiulis, kurį czion va-dina „gorodovoi“, prie szono prisikabinęs kardą, lyg piktas ukininko sznelis, kuriam pri-risza branktą, kad ne kibtų prie žmonių pro szalį beeinant, lygiai teip ir tas „gorodovoi“, vaikszezioja su savo branktu galvą iszkielęs ir įsistebeilijęs į tą murą ir jo gyventojus, tar-tum sprėdam; jųjų likimą pagal savo programą: „Gerai, — dėl jusų czion vieta — tu-pekkit už sztangų, savo klėtko-se, murmėjot priesz valdžią, norėjot sugriauti jos tvarką, tai dabar žinokit, — nisztruk-sit, ne vienas ir Siberijoj dar atsidursit, tai tą syk suprasit

mus valdžios galybę!"

Aprasziau czion kas dedas aplinkui tą murą. Dabar pakalbėsiu kaip viduryje einas. Ant ketvirto gyvenimo vidutinio didumo kambaryje gyvenau sau uždarytas geležinėms durims tarp dviejų sztanguotų langų, — kaip pas Dievą už pečiaus — apsaugotas nuo lietaus, vėjo, griaustinio ir net... net, galima sakyti, ir nuo bado, nes gaunu kas savaitė ant po pusę rublio, tai ko-gi reik, badu teip greit ne galima numirti. Na, bet ką czia rugoti, jug mes darbininkai pripratę prie vargo ir bado; o czionai tai visgi... Czionai yr' del mūsų kaipo mokykla, turime laiko, galima pakalbėti, kas dedas ir girdis ant margo szio svieto.

Bet nusibosta nuolatos mokintis ir kalbėti, reikia pažvelgti nors isz tolo kas matos ir dedas: pasigėrėti, arba nuitiusti, ant gamtos sureqymo. Ir ką czion ne pamatysi, — isz tolo — už Vilijos linkon, regėti kazarmos, kur turi sau lindynes kareiviai — caro apginėjai, teippat mūsų broliai — varguoliai žmonelės. Toliaus, už kazarmių, — žaliuoja girios, apjuosenčios tą miestą, su savo paukszteliais pripildančiais orą visokiais balsais. Pažvelgus ant gatvės, matyti kaip vaiksčuoja žmonės, į szią ir tę tartum įjieszkodami, lyg ką pametę, arba laukdami, rodos, kokios permainos savo nelaimingo gyvenimo, — ir tik kada nekada, sustoję pažvelgia į augsztą tą rumą ir jojo gyventojus ir kilstelia kepurę ant ženklo prijautimo arba linktelia galvą sunkiai ir liudnai atsidusėdami — apgailėdami tą mūsų nelaimingą likimą. Bet ilgai negali jie czionai stovėti, nes tuo iszgirsta, kaip „gorodovoi", lyg vilkas, užstaugia, „szalin! ne vale czionai stovėti", ir jei tik nepaklausytų balso to vilko, tai tuo atsidurtų „y uczastok". To-

liaus — už gatvės, matyti kalnas su augsztu savo boksztu, kur kitkart gyveno mus tautos vadovai. Toliaus — kitas kalnas, papuosztas žalioms puszelėms, kur ilsis mus proseniai, ką gynė savo tėvynę, kalbą ir liuositybę. Viską niszskaitysi kas czionai girdis, dedas ir matos. Reik paliaut raszius nes užteks dar laiko, negreit atskirsiu su vargo sziuo palocium; o dabar... sztai jau ir vakars, saulė ein į savo patalą, lyg mocziaka supykus, slepia savo szilumą ir szviesą, palikdama tamsią tik naktį. Tai-gi ir asz, misliu padėt jau plunksną ir atvertęs savo lovą, kuri užversta prie sienos, gult pasilseti.

Bet ant užbaigimo paprasziusiu tavę brolau, kad tą „N. N.", kuris gal jau pribuvo pas tavę, supažindint su kitais draugais per kokį nors susirinkimą, o paskui, kad nusiųstum jį į gerą vietą. Sztai dar ką asz noriu Tamistai pasakyti, bet... lyg neiszdrįstu, bet visgi tarsiu. Ar negalima būtų Tamistai pasirupint... kokiu nors budu sziek tiek suszelpti manę? Man rodos, kad per kokį nors susirinkimą ar ne galima apie szį mano praszymą pakalbėti ir pastatyti tą klausimą, nes tai rodos galima, padėkim, kad ir tokiu budu. Vieton, kad iszgerti 6 stiklines alaus, ar szeip ko, galima iszgerti tiktai 3, o kas lieka paaukauti.

Tuom tarpu spaudžiu Tamistai rauką, nors su viena tik misle, ir tarsiu laba nakt.

Tavo brolis.

Isz Odesos.

Lietuvių szitame didmiestyje yra per 6,000, ir kas kartas atvyksta vis daugiau. Sekasi mūsų broliams czia visaip, daugiausiai blogai, sunkiai, ypatingai tiems, kurie su szeimynomis. Tautiszko susipratimo neturi ir snaudzia senovės

letarge. Apie lietuviszką literaturą nieko nenumano; žino esant „Szaltinius" ir „Kantiezkas", ir kad žandarai jų įjieszko darydami kratas. Dėlei lietuvių snaudimo, nesuspimatimo, svetimszalių apszvietunija lietuvius laiko už lenkus ir gudus, į kuriuos czion lietuvių kultivreziais virsta. Pasakojant apie lietuvių reikalus ir raginant laikytis prie savo, atsako: „lietuvis ar lenkas, tai vis tiek; kalbėt maskoliszkai arba lietuviszkai, teipgi lygu". Kunigą turime lietuvi, bet pamokslų lietuviszkų kaip neturėjome, teip ir neturime, ir tik Dievas žino ar kada jų sulauksime. Mat kaip vyskupui ir kunigams rupi lietuvių dvasiszki reikalai. Kartą buvo pradėta bažnyčioje lietuviszkai giedoti, bet dabar ir tas nutilo. Apszvietesnių lietuvių czionai yra nemažai, bet jie dėl lietuvių nieko nedirba, tarnauja „baltam jam ereliui", savųjų neapkęsdami. Latvių Odesoje yra apie 500 tiktai, bet jie turi savo dainininkų draugystę, prie kurios prisiraszė per 80 paszalininių, tik dėl garbės, draugų. Jie kelia tankiai vakarus, dainas, susiriukimus. Mat latvių apszvietunija yra latviai, o lietuvių — lenkai.

Dabar tarp Odesos darbininkų pasikėlė didelis judėjimas. Pora sąvaiczių atgal darbininkai prieplaukos sustrakavo, reikalaudami padidini-mo mokes ties. Gaudavo jie po 1 rublį ant dienos už katar-giszką darbą, o pareikalavus po pusantro darbdaviai sutiko pakelti. Tada darbininkai pamatę, kad gali gauti daugiau, tuoj pareikalavo po du rubliu. Darbdaviai ant to ne sutiko ir darbininkai pametę darbą. Tas tėsėsi beveik dvi sąvaiti, prie kurių paskiaus prisidėjo ir jurininkai beveik visų garlavių, stovinczių tame laike Odesoje. Svietas misli-

jo, kad darbininkai nieką negaus ir greit pagriž prie darbo, ant senųjų sąlygų, bet tuo tarpu atsitiko antraip. 17-30 liepos prieplaukos darbininkai susirinko ir dideliu buriu nuėjo į miestą rinkti kitus darbininkus. Darbininkai mieste to tiktai ir laukė. Metė darbus ir pradėjo rinktis į didelius burius. Buriai pėrejo visą miestą nuo vieno iki kito galo visur rinkdami savo draugus. Darbininkai eidami per miestą, liepė uždaryti visas dirbtuves nuo mažiausių iki didžiausių. Ejo per miestą teip tykai, teip dailiai, jog niekur negirdėjo mažiausio reksmo, nė ermyderio ir tt. Darbininkai savo pasielgimu tikėjosi, kad valdžia jiems nekludysiszgauti savo tiesas, bet apsiriko nabagai. Antrą dieną nedirbo nė mažiausia dirbtuvė. Visi darbininkai susirinko ant lauko aplink Odesą ir sprendė savo reikalus. Nusprendė daugumas reikalauti padidini-mo mokes ties ant 25% ir sztrumpinimo dienos darbo ant asztuonių valandų. Bet tarp jų buvo tokie, kurie ant to nesutiko. Tokiu budu pasidare partijos, nuo kurių, ant galo, nieks negalėjo dazižinoti ko jie nori. Valdžia jiems nekludė daryt susirinkimų ant tos sąlygos, kad jie nedarytų demonstracijų priesz valdžią. Galė antros dienos nekuriose vietose darbininkai iszkėlė raudonas velavas, už ką juos kazokai, teisingi tarnai pragaro, pradėjo vaikydami plakti ir aresztavoti. Nuo to laiko ir be priezasczių darbininkus pradėjo muszti ir aresztavoti, ir tame laike suspėjo kariumėnė susirinkti į miestą. Apart to, nuo treczios dienos pradėjo darbininkai nekurių fabrikių grižti prie darbo, nieko negavę arba labai mažai ką gavę. Ir sztai jau turime asztuntą dieną, o jau beveik visi darbininkai sugrižo prie darbo beveik ant tų paczių sąlygų.

Priežastis nepasisekimo: 1) nesutikimas pačių darbininkų, 2) stoka gerų vadovų. Pažeistų labai daug, bet kiek yra nužudytų, negalima žinoti. Suaresztuotų apie 6000—8000. Suaresztuotus laiko kalėjimuose ir ant laivų, ant jurių, arti Odesos. Suvirszum 300 darbininkų nubaudė be sodo į kalinį ant trijų mėnesių. Čia galima pasakyti teip: darbininkai pradėjo daryti demonstracijas prieš valdžią, tai valdžia juos už tai ir nubaudė. Bet už ką valdžia teip baisiai nuskriaudė žmones tarnaujančius ant tramvajaus, kurie ir-gi tam paciziam laike strai kavo, o kurie nė pirszo nepa judino prieš valdžią? Sztai kaip buvo: Odesos tramvajus priguli ne miestui, bet atskirai kompanijai. Odesinis tramvajus lig sziol dar vis tebeyra arklinis, ne elektriszkas, kaip tai yra kituose miestuose. Ant Odesinio tramvajaus dirba apie 1000 žmonių. Darbas čia sunkus, reik dirbti po 18 ir daugiau valandų ant dienos, o užmokestis maža. Sztai 16—29 liepos visi tramvajai sustojo. Straikas teip tesės: Isz ryto visi darbininkai susirinko į vieną vietą ir neiszleido nė vieno vagono. Paskui padavė tris praszymus: vieną į savo rasztinyezią, kitą pas gradona czalninką, o trečią pas miesto galvą. Praszymuose buvo nurodyti asztuoni reikalavimai. Svarbiausi tarp jų: Padidint mokestį, numazint darbo dieną iki deszimts valandų, atstatyti nuo vietos neapkenziamus virszininkus ir kad ant žiemos nemezintų skaitliaus darbininkų. Darbdaviai ant to visko tuojuas sutiko, bet pasiraszyti nenorėjo. Gradonaczalninkas atsakė, kad jis paskirs komisiją, kuri nusprės jų dalykus, ir jis pasirupins visus jų reikalus iszpilyti. Tą pat veik atsakė ir miesto galva. Bet darbininkai niekam nepasiraszius nenorėjo tikėti ir tęsė

straiką toliaus. Per pirmas tris dienas valdžios veltui mėgino padaryti santaiką tarp darbininkų ir kompanijos, ketvirtą dieną pakare darbininkus nieks neatėjo nė nuo valdžios nė nuo kompanijos. Darbininkai pajautė, kad gali jų dalykas pasibaigti labai blogai, bet pradėję nenorėjo pamesti. Teip ir iszejo. Deszimtoį valandoj vakare ketvirtos dienos straiko pulkas kareivių apstojė jų susirinkimo namą ir įnėję į vidų pradėjo darbininkus dauzyti su szaudyklių kulbėmis. Darbininkai negalėdami gintis spruko kuonogreicziausiai isz namo ant lauko. Čia juos kazokai, paleidę arklius, pradėjo plakti su nagaikomis. Ant lauko jien s daugiau ai teko, nes viduryje namo kareiviai muszė juos su nenoru pasigailėdami teip, kad net isz-zykio (kaip man pasakojė viens kondutoris), kareiviai nepaklausė apiciero ir nenorėję dauzyti žmones. Kazokai lyg prigimti velniai, nes jie turbut tada tik ir gyvena, kada jiems liepė žmones plakti, sumuszė, sudauzė ir tą patį vakarą nuvarė juos dirbti. Tramvajai iszejo vienuoliktą valandą vakare. Bet nelaimės tramvajaus darbininkų dar nepasibaigė. Ant rytojuas po iszmuszimo visi dirbo posenovei. Tą dieną buvo paskirta gaut algą. Darbininkai nuėjo į rasztinyezią paimti pinigų, kur juos į kiemą įleidė daugiau jų nebeiszleido, ir nuvarė isz kiemo tiesio kalinį. Tokiu budu suėmė apie 80 žmonių, tarp kurių buvo ir toki, kurie straike visai nedalyvavo. O tuos, kurie liko nepaimti, žada nuo vietos atstatyti ir jau 66 žmones atstatė. Miestas padarė su kompanija kontraktą, kuriame yra pasakyta, kad jeigu tramvajus neis penkias dienas, tai visi turtai kompanijos pe-reis į rankas miesto. Kompanija matė, kad straiakas tęsis

jau keturios dienos, kad gali prasitesti ir ant penktos dienos, tai papylė policijai gerus pinigus, o ta žinojo ką reikia padaryti.

Lietuvos artojo sunus.

Isz Essen.

Liepos 31 dieną tapo suaresztavotas Jurgis Žemaitis, paeinantis isz Vilkaviszchio pav., Suvalkų gub., 4 sąvaitės atkeliavęs isz Gelsenkirchen. Metai atgal J. Žemaitis keliaudams į Prusus ant uždarbių su visa savo šeimyna, apvogė vieną merginą, nuo kurios paėmęs pinigų nuėjo neva nupirkti valgio ir tuom tarpu su trukiū nuvažiavo, palikęs merginą karcziamoje be graszio. Mergina turėjo liktis ir tarnavus visus metus rytiniuose Prusuose, praneszus policijai apie savo draugkeleivį, kurio nesurado. Szimet mergina atvyko į Essen ir netikėtai pamatė savo draugkeleivį, kurio nesurado. Szimet mergina atvyko į Essen ir netikėtai pamatė savo draugkeleivį, kurio nesurado. Szimet mergina atvyko į Essen ir netikėtai pamatė savo draugkeleivį, kurio nesurado. Szimet mergina atvyko į Essen ir netikėtai pamatė savo draugkeleivį, kurio nesurado.

K. Vuoslys.

Politiszkos žinios.

Suvienytos Valstijos.

Ar pasiseks kada Suv. Valstijoms atsiekti savo mierius Pilipinuose, abejotina. Amerikonai pradeda persitikrinti, kad pilipiniečiai tiktai tada pastos gerais Amerikos pavaldiniais, kada juos visus iszmusz, o jų yra net 10,000,000 iszimėcziusių ant 400 salų. Pilipiniečiai privargę nuo katalikiszkos Ispanijos, dabar vėl vargstą nuo laisvos Amerikos įgavo protą sutverti savo tautiszką partiją ir tikėjimą, kurio vadu yra Aglipay, kuris rengia naują užpuolimą ant amerikų visoje platumoje, kaip tai amerikonas pasisekė

patirti, susekti jų darbus. Amerikonai patys sako, jog tik ten yra viskas ramu, kur daug kareivių, taigi Manila su keletos mylių apielinke. Toliaus viskas yra po senovei ir amerikoni beatsakanczių pajiegu bijosi toliaus į salų vidurius traukti.

Turbut jokia szalis neturi tiek vagių urėdininkų kaip Amerika. Visuose didesniuose departamentuose vienos vagystės. Ant paczto yra pavogta per 50 milijonų ant kiek žinoma, indijonų dalinimo žemės komisija teipgi savęs neuzsimirzo. Ji paskyrė ir iszdalino indijonams po 160 akrų žemės, kurią paskui nupirko nuo indijonų už keletą plėczkų degtinės, bet su pasarga, kad 40 akrų turi likti indijonui, o parduoti gali tiktai 120 akrų. Szitokia sziuclerystė buvo varoma kaipo urėdiszka ir indijonai mislyjo, kad teip turi ir buti. Komisija tokiu budu yra nuo milijonų pavogusi apie 30 milijonų dolerių.

Karės sekretorius Root atsakė nuo savo urėdo. Į jo vietą tapo paskirtas Pilipinų gubernatorius Taft. Pilipinų gubernatorium tapo generolas Luke Wright. Root'as atsakė nuo urėdo dėlto, kad turįs keliauti į Angliją ant nusprendimo rubežiaus tarp Alaskos ir Kanados, kas užims kelis mėnesius laiko. Gal paskiaus pasirodys svarbesnės priežastys to atsakymo.

Amerikonai bene tycziomis bus paleidę paskalą, buk turkai užmuszė Amerikos konsulį Beilut'e, Syrijoj. Pasklidus tam garsui, prezidentas tuojuas pasiuntė keturis kariszkus laivus, kurie buvo tarpzeminėse jurėse prie Italijos pakranecių, į Turkijos vandenį ir reikalaut greito užganėdinimo. Paskiaus pasirodė, kad tai neteisybė ir laivynė turėjo sustoti. Tokiu budu Amerika būtų turėjusi progą įsimaizyti į Macedonijos reikalus.

Macedonija.

Kuomi toliaus, tuomi labiausiai platinasi maisztai ir vis artinasi prie Konstantinopoliaus, sultono sėdynės. Macedoniecizai nesulaukdami įvedimo reformų, kurias pažadėjo sultanas, teipgi Austrija su Maskolija, pasirijo savo pajiegomis iszkovoti sau geresnį būvį arba mirti kovoje; ilgiaus kentėti jau negalima. Kad macedoniecizai kovoja, parodo skaitlinės isz praėjusios savaitės, kur užpuolė ant turkų ir daugelyje vietų juos sumuszė arba iszvivjo. Apie Adrianopolį susimuszimuose galą gavo 14 macedoniecizų ir per 300 turkų, apie Okrida ir Boufi turkai nužudė 717 bulgarų, apie Areboreno macedoniecizai su bombomis isznaikino visą pulką turkų, Adrianopolyje su dinamitu suardė turkų kazarmes, pas Ekszi iszardė ant 150 mastų geležinkelį, miestelyje suardė turkų kazarmes ir visus turkus nužavino, pas Passakui macedoniecizai užmuzė 150 turkų, pietinėje Macedonijoje isz Neveska iszvivjo turkus 200 užmuzdami. 6000 macedoniecizų apsupo Kirk-Kilissą, kuriems 500 turkų skubinosi į pagelbą. Macedoniecizai atsitraukė nuo miestelio ir pusę gelbėtojų užmuzė, o kitą iszvaikė. 25 mylias į pietus nuo Adrianopolio macedoniecizai ant geležinkelio pametė bombą, kuri suardė greittrukį važiuojantį isz Budapesto į Konstantinopolį, kur 7 keleivius užmuzė, o 15 sužeidė. Macedoniecizai ant keleivių užpuola dėlto, kad įtraukti svetimas vieszpatystes ir isz to pasinaudoti. Pas Mahla 18 macedoniecizų naktyje su dinamitu sugriovė vieną drutvietę, kur galą gavo 250 baszibuzukų, kurie plėszė macedoniecizų turtus ir žudė visus, kurie neįstengė atsigtinti. Ghicktepe teipgi sugriovė kazarmes, kur 60 turkų užmuzė. Nėra tos dienos kad nebutų

susimuszimų daugelyje vietų.

Turkai teipgi niekur necėdė macedoniecizų ir bulgarų, nevien kovotojų bet ir moterių ir vaikų. Szimtai kaimų su tukstaciziais gyvenimų sudeginta ir iszpustyta; gyventojai teip macedoniecizai kaip ir turkai pametę savo gyvenimus bėga ten, kur tikisi rasti prieglaudą.

Macedoniecizų revoliucionierių komitetas iszleido atsizsaukimą į visus turkus, jog jie netur nė mislies plėszti jų turtus, o vien tiktai kovoti ir pergalėti Turkijos despotiszką valdžią, kurios jungas nepakeliamas krieszczionims nė maudedonams. Abelnas revoliucionierių skaitlius siekia 20-30,000, kurie sekdami pietinės Aprikos burų paveiklą tikisi turkus pergalėti, ar priversti Turkiją prie įvedimo reformų.

Anglijos laikraszcziai praneša, jog trumpinama laiko Macedonijoje atsiras badas, kuris padaugins revoliucionierių pulkus. Macedoniecizai turį užėmę kalnuose visas svarbesnes vietas prie Juodyjų Marių, kur laukia atplaukiant laivų su ginklais ir szuviais, kuriuos pristato vakarinės Europos pabirkantai. Turkijos kariaunoje nėsant tvarkos dėl neiszmokėjimo algų; pabėgėlių kareivių pilni kalėjimai. Albanijoje teipgi organizuojasi liuosnorių pulkai ir eina kovoti priesz turkus. Ginklus jiems suteikia macedoniecizai.

Europos vieszpatystės žiuri ant tos skerdynės isz tolo ir per pirsztus. Jos gerai žino, kad įsikiszus vienai, kabinsis ir kita, o iszeiga gal buti greičiausiai nepasekminga. Dėlto ramiai jos žiuri ant upėmis plustancio kraujo ir duoda turkams skersti macedonieciziams, armėnus ir kitus. Tiktai Serbijos gyventojai pareikalavo nuo savo valdžios, idant susivienijus su Bulgarija ir

Juodkalnija gelbėtų skriaudziamus macedoniecizius.

Anglijos laikraszcziai praneša, jog turkai isz tikrųjų rengiasi į karę su Bulgarija už davimą prieglaudos macedonieciziams. Dėlto už \$12,500,000 apsteliavo pas Kruppą 200 kanuolių, 200,000 mauser szaudyklių ir 100,000,000 szuvių. Bulgarijai ant viso Turkijos rubežiaus pastatė tvirtesnę sargybą.

Marokko.

Maisztai nuo pavasario prasidėję netik nesumazėjo, bet vis plėtojasi. Praėjusę sanvaitę buvo didelis susimuszimas, kur kaip praneša Prancuzijos laikraszcziai, pasikelėliai užmuzė 1000 sultono kareivių ir 7 generolus.

Ispanija.

Ispanijos karalienė buvo nuvažiavus į Austriją pasisvečiuoti. Tame tarpe apicierai sutarė jos neįleisti į Ispaniją sugrįžtant. Abelnai kariaunos virszininkai negera akia žiuri ant karalienės už prazudymą salų Kubos, Porto Rico ir Filipinų, nuo kurių gyventojų virszininkai gerai pasipelnė davo. Tokiomis aplinkybėmis skriejant tarp apicierių tapo susektas suokalbis, o gal revoliucioniszkas, neįsileisti karalienės. 30 apicierių tapo suaręztavota ir pasodinta į citadelę Lamora, netoli San Sebastian.

Jaunasis karaliukas, kaip praneša laikraszcziai, sergąs džiova ir vargiai iszliks nuo giltinės.

Vokietija.

Keizeris užmanė pakelti pokilį kariaunos apicierams ir iszrinkitiems Hessens-Nassau provincijos, kurių skaitlius sykiu buvo į 10,000 žmonių. Savo prakalboje keizeris guodėsi ant sunkios nasztos ir atsakymo už 58 milijonus vokiecizų. Laikraszcziai kritikuoja keizerį už tąją nasztą ir sako,

jog nėra reikalo jos sunkumo bijotis pildant konstituciją, kurią keizeris ir ministrai laužo, deda kas kartas sunkesnę nasztą ant žmonių sprando.

Dalis darbu.

Wilkes-Barre, Pa. Kasyklose Red Ash straikas tęsiasi tolyn ir nematyt užbaigos. Darbininkai iszvažinėjo kitur darbų jieszkcti.

Plymouth, Pa. Kasyklose N. 11 sustojo dirbą dėl pataisymo brėkerio, kuriame įtaisys maszinas rinkimui akmenų isz anglių, kur viens darbininkas su maszina dirbė už 10 vaikų. Taigi visi vaikai, renkanti akmenis, neteks darbo.

Chicago, Ill. Susivienijimas restauracijų savininkų nutarė paszalinti visus tarnus—murinus, ir jų vietas merginoms iszpildyti. 900 muringų neteko darbo. Vienok ar pasiseks paszalinti murinus, nežinia, nes jie visi priguli prie unijos ir tada straikuotų visos Chicagos vieszbuczių ir restauracijų tarnai.

Chester, Pa. Dėl stokos medvilnės czion tapo uždaryta Chester Mfg. Co. verpimo dirbtuvė, kur neteko darbo 200 darbininkų.

New York. 800 stiklo tekintojų sustraikavo dėl reikalavimo kompanijų ilgiaus dirbti be pakėlimo mokesties už tą laiką.

Boston, Mass. 340 darbininkų geležinkelio Boston & Albany R. R. Co. taisyimo vagonų po 17 dienų straiuko sugrįžo prie darbo, nes kompanija apsiėmė užmokėti už ilgesnį darbą ir įvedė dienos darbą 9 valandų, vietoje 10.

Elizabeth, N. J. United States Shipbuilding Co. ilgą laiką buvusi uždaryta vėl pradėjo dirbti.

Richmond, Va. Nuo keletos mėnesių tęsiantysis

straiikas strytkarių darbininkų tapo užbaigtas ant darbininkų nenaudos.

W a t e r t o w n , N . Y . Geležies liejikai firmos Bagley & Sewell pareikalavo pakėlimo algos ant 10% už ką visi tapo nuo darbo paszalinėti.

E l k G a r d e n , W . V a . 800 kalnakasių sustraikavo, kadangi kompanijos paszalinė nuo darbo kelioliką darbininkų, kurie slaptai buvo sutvėrę uniją ir toji prigulėjo prie Sus. Kalnakasių Amerikoj.

P i t t s b u r g , P a . 400 darbininkų, liejinyčios Continental pametė darbą dėlto, kad kompanija atmetė pasirasymą ant sutarimo apie algas.

— Pennsylvanijos geležikėlio linija sumažino tavorinių trukių darbininkus ant 2000.

M c K e e s p o r t , P a . Straiikas Port Vue Tinplate Co. tęsiasi tolyn. 7 straiikieriai užpuolė užveizdą, kada tas buvo arti savo namų. Visi tapo suaresztavoti ir pastatyti po \$460,00 kaucijos.

P h i l a d e l p h i a , P a . Divonų audejai nutarė tolei negrįžti prie darbo, iki darbavai nepakels algų ant 10% ir sutrumpis darbą ant 55 valandų sanvaitėje.

— Namų statytojai nutarė straiikuoti iš simpatijos straiikieriams audimų ir verpimų dirbtuvėse; jų skaitlius išneša apie 30,000.

— 26 rugpjūčio pietinėje dalyje miesto sudegė Kolb'o didelė duonos keptuvė, kur neteko darbo 250 darbininkų.

B i r m i n g h a m , A l a . Santaikos komisija sutaike kalnakasius su darbaviais. Kalnakasiai už toną anglių gaus po 47½ et.; algas gaus kas 14 dienų, vietoje mėnesio; vaikams mažiaus 14 metų nevale dirbti prie kasyklų. Visiems darbininkams pakelti algas.— Sudžia Gray už tą tarpininkystę gavo \$4,000,00.

K a n s a s C i t y , M o . Rubsivių užveizda J. B. Pre-

bilch apskunde rubsivių uniją, reikalaudamas \$30,000 atlyginimo už tai, kad unijonistai atėję į jo dirbtuvę jį sumusę ir nuplėszę garbę.

C h i c a g o , I l l . A m e r i c a n A n t i - B o y c o t t A s s o c i a t i o n apskundė S. Gompersą, prezidentą, American Federation of Labor, už gundymą unijų nepirkti nuo tulų kompanijų jokių pirkinų, kurios nelaiko unijonistų darbininkų.

Iš Amerikos.

Lenkai geriaus suprantą savo reikalus.

South Bend, Ind. lenkai nutarė pasistatyti „tautiszkus namus“ už \$25,000 kasztais susivienijusių draugysčių. Lietuviszkų namų niekur nėra, išimant Union city, Conn. lietuvius. O visose vietose svėtimtaucziams lietuviai szimtus užmoka metų laike už draugysčių susirinkimus, balius ir tt., kur susitarę ir pasirupinę savo namus galėtų nuo kitų dar pasipelnyti.

N u p u o l e m e t e o r a s . Netoli Coatesville, Pa. ant farmos Th. MacAleese, West Brandywine kaime nupuolė išz dangaus meteoras, arba skeveldra nuo planetos, skriejančios dangaus erdmėje, didumo 9 colių ilgio ir 4 colių pločio. Ant vienos pusės turi aiskią atspaudą žmogaus kojos—kulszies, blauzdos ir pėdos lyg pancziakoje.

Mineralogistai isztyrinėję tą meteorą sako, jis esąs sudėtas išz geležies, vario ir sieros, ir sunkesnis esąs už minėtus mineralus mūsų žemės.

Taigi dangaus planetos, nuo kurios yra toji skeveldra, yra turtingos mineralais.

M i l i j o n a s s a n a r i ų .

Indianapolyje, Ind. buvo susivaziavimas 7 didelių namų statymo darbininkų unijų idant susivienijus kovoti priešz kapitalistus, kurie sudarė savo

uniją idant isznaikinti darbininkų unijas, kad galėtų gauti darbininkus neunijonistus už toli mažesnę prekę, negu susiorganizavojusius. Szita naujoji organizacija vadinsis National Federation of Building Trades Unions su 1,000,000 sąnarių, kuri draugėje laikysis su American Federation of Labor. — Vienok unijos tolei nebus pripažintoms nuo darbdavių, iki jos nepastos social-politizskoms, iki nerinks darbininkų užtarėjų į visokių valdininkus ir įstatymdavystes.

Tikriejie anarkistai.

Chatauqua, N. Y. praėjusę sanvaitę buvo susivaziavimas anarkistų — korikų, kurie besudo nusprendimo, isztyrimo karia, mėsinėja ir sudegina murinus, kurie aklaui neklauso „apszvestų baltveidžių“. Kalbėtojai iszrodė, jog su muriniais kiteip ir apsieiti negalima, baltveidžių tiesos turi buti apsergėtos ir kiekvienas tikras amerikonas negal to papeikti. Nuo murinų korimo kalbėtojai perėjo ant darbininkų unijų ir socialistų, kuriuos visus teipgi reikią iszkarti, nes unijos ir socialistai kas kartas vis dauginasi, kurie reikalauja vis didesnės algos ir trumpesnio darbo laiko, ant galo lygaus padalinimo turtų.

K v a i l u m a s u n i j ų .

Indianapolyje buvo metinis seimas rubsivių susivienijimo, ant kurio socialistai reikalavo pertaisymo įstatymų, kurie užgina unijoms užsimti politika. Socialistai reikalavo, idant visokios unijos būtų politizskoms, rinktų savo užtarėjus urėdninkais, kad nereiktų straiikuoti. Po didelių gincų tas reikalavimas tapo atmestas. Centralizski unijų virszininkai gaudami algas nuo unijų, dar didesnes gauna nuo kapitalistų, idant atlaikytų darbininkus nuo politikos. Kapitalistai tuom tarpu kala įstatymus ant

savo naudos ir reikalauja pa dauginimo kariaunos.

M i n y s z k a a p s i v e d e . Omaha, Neb. Mary Louise minyszkas szventos Agniezkos kliosztoriaus pabėgo su E. Johnsonu, numylėtiniu isz jaunų dienų.

Johnsonas, kad iszvesti savo numylėtinę isz kliosztoriaus, parsisamdė j kliosztoriaus berną. Kada viskas buvo parengta pabėgimui, kada visos minyszkos suėjo melstis, Mary su Edvardu iszejo isz kliosztoriaus palikdami perdėtinei rąstą apie savo mierį, kurio nepaskaito prasikaltimu. Paskiaus juodu emė szliubą pas kunigą Ceder Rapids, Ia. ir apsigyveno Clinton, Ia.

200 p a m e s t ų v a i k ų .

Brooklyno pietinės dalies pirkliai nerėdami padaryti savo pirkejamą dovaną, davė p tikietą, su kuriuo buvo galima aplankyti visas vietas Coney Island. Motinos pasiėmė ir po keletą vaikų, kurie daugybėje žmonių prapuolė ir tokių net 200 policija suradusi, su patrolvežimais vežė į Brooklyną ir turėjo apgarsinti, suradusi vaikus, kurie būvę pamesti. Vaikai negalėjo pasakyti savo vardų nė vietų gyvenimo.

V a g i s p r i r a k i n o d e t e k t y v a .

A Ecklund Chicagoje, gerai apsigovęs nubėgo į Rawlins, Wyoming, kurį detektyvas Marsden susekė ir norėjo parsigabenti į Chicagą. Kelionėje Marsden prirakino vagį prie sėdynės ir pats szale jo užmigo. Vagis iszkrastė detektyvo kieszinius ir radęs raktą, atsirakino savo retėžį nuo rankų ir pririszimo, o prirakino detektyvą prie dudos po sėdyne, ir apkraustęs kieszinius iszlipo ant vienos stacijos. Kada atvyko į Cheyene, detektyvas pabudo. Geležinkelio tarnai jam netikejo, bet pirma pasiklaustė Chicagos policijos ir tada nabagą paleido.

Nauji įstatymai.

New Yorko valstijos legislatura išleido naujus įstatymus, pagal kuriuos nevale niekam niekinti milicijos kareivių, išz unijų arba nuo darbo išmesti.

Niekam nevale pirkti senų geležų nuo vaikų, neturinczių 16 metų. Kas pirsks, bus skaitomas už vagį, nes vaikai tan kiai geležgalius vagia ir parduoda.

Tėvai nepriziurinti savo vaikų iki 14 metų, leisdami jiems visur vaikszzioti, bus nubausti iki 7 metų kalėjimo.

Nelaimės.

Valstijose Missouri ir Nebraskaj nuo didelių lytų paplūdo upės, vanduo išsiveržė iš vagų ir aptvino žemuosius laukus, supustydamas visus javus, nuneszdamas tiltus ir namus.

So. Norwalk, Conn. audra nuskandino laivą „Newton“, kur prigėrė 7 žmonės.

Plymouth, Pa. kasyklose No. 5 anglis puldama išz virszaus užmuszė du darbininku.

Portland, Ore. išzlėkė išz rėlių trukis, kur užmuszė 3, o suzeidė apie 20 žmonių.

Fond du Lac, Wis. išzlėkė išz rėlių trukis, kur du užmuszė, o 30 žmonių suzeidė.

Pas Elizabeth, N. J. audra užtikio ant vandens 8 darbininkus, išz kurių 4 prigėrė.

Išz lietuviszku dirvu Amerikoje

Spring Valley, Ill. Lietuvos Sunų Draugystė ant susirinkimo 26 d. liepos apsvartydama tautos reikalus, nutarė paaukauti išz kasos \$3,00 kelionei lietuviszko delegato į darbininkų seimą Nyderlandijoje. Priegtam iszrinko komitetą, kuris rinks aukas nuo pavienių lietuvių ant abelnų mautiszzkų reikalų, kaipo kankintinių ir mokslaeivių, ir tada sykiu viską prisiusime. Tai gi springvaliezziai nesigailėkime keletos centų paaukauti.

Gražų paveikslą visoms draugystėms ir lietuviams parodė Westvillės, Ill. lietuviai, kurie paaukavo \$50,00 kelionei delegato ir \$25,00 mokslaeiviams. Jie mažiaus giriasi, o daugiaus dirba.

M. Bendorius.

Harrison, N. J. Jau metai sukanka, kaip sziaame mieste lietuviai pradėjo didesniame skaitliuje apsigyventi ir susiprasti lietuviams esanti, o ne lenkais. Teipgi sutvėrė pagelbingą draugystę po vardu D. L. K. Ringaudo, kurio sąnariai mandagiai pasielgia, vienok dar prakilniaus pasielgtų, neatsilikdami nuo kitų miestų lietuvių, jeigu visa draugystė, o teipgi ir visi lietuviai išz Harrison'o prisirasztytų prie Susivienijimo Lietuvos Amerikoje, isz ko apturėtumėm didelę naudą, kur už teip mažą mokeszį, \$2,00 ant metų, gautumėm \$150,00 posmertinės, kas būtų didelė pašelpa naszlėms ir naszlaicziams. Draugystė vėl būtų liuosa nuo posmertinių mokeszių ir galėtų mokėt bent doleriu didesnę pagelbę ant sąvaitės sergant sąnariui. Priegtam būtų teipgi pagirtinu darbu sutverti „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“ kuopą, kur mokėdami tik tai po 5 ct. kas mėnesis, arba sykiu 60 ct. ant metų, prisidėtumėm prie pakelimo mūsų literatūros, patys kaipo sąnariai teip prakilnios draugystės pasiskaitytumėm moksliszkų knygu, ir dar prisidėtumėm prie dovanos savo broliams tėvynėje gyvenantiems, kuriems T. M. D. kiekvienos knygos siunzzia po 2000 egz. dovanai iszdalinimui dėl beturczzių. Tai gi ar negarbė ir ar ne pareiga kiekvieno lietuvio prie tokios draugystės prigulėti?

Czionai yra daug lietuvių isz Vilniaus gubernijos, kurie labai sulenkėje, kalba lenkiszka, nors nemokėdami ir nieki-

aa savo prigimtą lietuviszka kalbą. Jie sakosi, kad lenkiszka poniszkaus esant.

Harrisonietis.

Providence, R. I. Darbai szioje apielinkėje visai sumažėjo. Visokių audimų darba vietės užsadarė ant 10 dienų. Be darbo yra daugybės žmonių. Užveizdos teip yra isz paikinti, kad be kyzio iki \$15,00 neprima prie darbo.

Praėjusę sąvaitę apsigėdė p. A. Baravykas su lenkiute ant policijos paliepimo. Alatus iszgėrė 30 baczkuczių ir 6 gorczius degtinės; per dovanasumuszė daug tuzinų toriekų.

Vietinis.

Waterbury, Conn. Lietuviai pusėtinai uždirbdami, smagiai ir nugeria, o paškui, žinoma, už niekus, net susipeza. Dėl tos priezasties Dilionis 22 rugpiuczio per pamokslą prižadėjo isznaikinti visas karcziamas, kuriose lietuviai peszasi. Gal bus tai isz eilės antras — bet lietuviszkas — „Carrie Nation“ naikintojas karcziamų. Dabar tik lauksim pasekmių: ar Dilionis isznaikins karcziamas, ar karcziamos drąsuolj. Kun. Žebrius teipgi mėgino priesz karcziamas kovoti, vienok karcziamos jį „užvajavojo“. Abelnai visos karcziamos turi savo galybę. Už stiklą ar czierkelę įgyja daug szalininkų, kurie gatavi viską iszpildyti, ką tik karcziamuinkas paliepia.

Jonas Baltruszaitis gavo policijanto urėdą. Kaip ilgai jis bus policijantu, nežinia, nes nežinodams tvarkos įstatymų per karsztai, kartais, pildo savo urėdą ir szauodo net, kada visai to nereikia. Jis savo karsztumu gal pats įkliuti ir ant lietuvių negarbę uztraukti. Žmonės szneka, kad jis tapęs policijantu per rupestį kun. Saurusaiczio.

Bažnytinis.

Shelton, Conn. Žiurintį lietuvių darbus ant savo asabiszkos ir visuomeniszkos naudos, jie yra labai maži dėlei savo nesusipratimo. Apaszvietos gal negeisti tik tai tas, kurio protas užmigęs arba menkas. Tuojaus po susitvėrimo Tėvynės Mylėtojų Draugystės isz daugelio vietų buvo girdimi ir matomi palinksmiantis atsiszaukimai ir darbai — tvėrimasis kuopų ir aukos.

Sziądien apie T. M. D. lyg užmirszta. Įkunyjant tą draugystę buvo tikėtasi, jog sąnariai jos pasidaugins ant keletos desėtkų tukstanczių, visi lietuviai prie jos prigulės, visur pradzioje tvėresi kuopos ir teip iszrodė kaip buvo lukėta.

Sziądien retai kas apie tai užsimena, pinigų kason įplaukia mažai, kiek yra kuopų ir jose sąnarių teipgi nežinia, apie naujas kuopas ir sąnarius negirdėti. O rodosi, kad prie T. M. D. turėtų visi lietuviai priguleti, nesigailėti to penktuko ant savo ir brolių apszvietimo, nes T. M. D. mieris ir darbas nepartijiszkas, bet visuomeniszkas, visiems naudingas. Jeigu mes su viskuom teip greit apszdžiaugsime, tai liudna ateitis mūsų laukia.

Apie „Auszros“ draugystę dar mažiaus rupinamėsi. Tikrų sąnarių ji turės tik nedaug, apie kuopas veik negirdėti. Ar isztikrųjų teip mažai yra tarp mūsų brolių Amerikoje suprantanczių szelpimą mokslaeivių?

Tuom tarpu S. L. A. pusėtinai bujoja ir bene atminsiu, kad visi, kurie agitavojo pirmiaus už T. M. D., dabar agitavoja už S. L. A., pirmąją lyg užmirszję, nors abi organizacijos turėtų būti lygiai varomos pirmyn. Nereikia užmirszti, kad liuk savo apszszvietimo ir medegiszkos gerovės darbą turime patys atlikti ir nesitikėti ant niekeno.

Ant kunigų tramdymų ir niekinimų mūsų vadovų, rasz-

tininkų, laikrascezių išsleiszo jų visai nebokime. Dirbkime savo darbą teip, lyg kad kunigų-tramdytojų nė nebutų. Kunigams mūsų apszvietimas ir gerovė nerupi, ir dėlto jie keikia laikrascezių ir knygy skaitytojus, nori, idant lietuviai nieko nežinotų ir amžinai savo vilnas jiems duotusi kirpti. Jeigu kunigams rupėtų mūsų gerovė, tai isztikrųjų visi lietuviai butų suorganizuoti, ir kiteip stovėtų visi mūsų bendri reikalai. Vienok jų kiszenius sziądien užima tikėjimą, tautos reikalus, ir viską. Turtingumas kunigy, nors jie visi milijonieriais pastotų, teipgi puikumas klebonijų mūsų dvasiszky stokų neatpildys. Patyrimų tam nestoka. Ateitėje negalime jau teip gyventi, kaip gyvenome praeitėje. Tik mūsų susipratimas, apszvieta ir vienybė gali padaryti galą skriaudoms, kurios jau nudyrino mūsų kailį kelinta eile.

Jurgis Bridickas.

Ansonia, Conn. Neklysta mokslo vyrai sakydami, jog lietuvių tauta bunda isz letargo, o ir tikrai teip yra, nes jau daugumas pradeda įžiūrėti savo tautos reikalus ir užminis apie kokį tautiszky reikalą, kaip tai suszelpimą mūsų isztremtų brolių į Siberiją už platinimą szviesos, mokslo, supratimo savo tiesų tarp mus kaimo žmonių, ir ant suszelpimo jannuomenės, kuri nori mokintis augsztesnius mokslus, o neturi isz ko pragyventi. Taigi toki mus broliai ir sersers, kurie pabudo ar bunda isz letargo, supratę mokslo naudą, noringai aukauja naszles pinigėlių ant tokių reikalų, ir linksma yra girdėti kaip iszyvairių vietų skaitai laikrasceziuose vardus ir pravardes aukavusių ant tokių reikalų, kaip augszciaus minėta.

23 d. rugpiucezio atsibuvo vestuvės Jono Pauzos, kuris

nekėlė truckszingo pakilio, tiktai pasipraszė savo gerus ir dorus gimines ir pažįstamus, kurie susirinkę labai pavekslingai ir linksmai laiką perleido, ir teip mums dailiai besznekuoziuojant apie savo reikalus užėjom ir ant tos sznekos, kad mes ezia sziądien linksminamės, o kiti mūsų broliai kovoja su badu isztremti į szaltą Siberiją už tai, ką skaitė davė kitiems skaityti moksliszkas lietuviszkas knygas ir laikrascezius, arba tie studentai, kurie eina į augsztesnius mokslus ir laužo savo galvas dėl žmonijos gerovės, o yra kankinami bado ir visokių trukumų. Už teip liudnam padėjime esanczius mūsų brolius kuone visi mes isztarėme žodį pasigailėjimo ir paaukavome \$3,80 ct., kurių pusę skiriame ant kankintinių, o kitą pusę ant mokslaeivių.

Teipgi negalima užtylėti nepasakius poros žodžių apie V. M. . . . žį, kuris radosi ant minėtų vestuvių ir gerkliaivo, kad jokių aukų nereikia ir jis neduosęs nė cento, o katrie duoda tai yra niszmanėliai, ir girdi, tos visokios draugystės ir rinkimas aukų tai yra iszmislas bedievių ant savo naudos. Jam gi nereikia jokios draugystės ir neprigulėsės nė prie jokios iki gyvas busės, ir dar daugias ten visokių niekų pripliauszkė tas tamsybės vergas. Dabar turėsime progą prisiziuurėti į tą tamsunėlį ar jis bus daug turtingesnis už mus aukavusius po naszles pinigėlių dėl vargstanczių mūsų brolių, kurie trokszdami laimės dėl tėvynės Lietuvos ir savo brolių, per judozų iszdavimus pateko į sziaurės meszkino nagus.

Juozas Adomaveczius.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

U ž s i m o k ė j o :

Seranton, Pa. kuopa No. 17.

Seni: J. Raslavyczia	1,20
J. Alenskas	60
P. Paseckas	60
P. Dubickas	50
J. Garmus	1,00
Baltimore, Md. kuopa No. 28	
Seni: K. Mikulskis	10
Ant. Nemuras	15
M. Kilikevyczius	60
Petr. Kulikauckas	60
Nauji: P. Liutvinas	60
J. Varnelis	60
Just. Kungis	60
V. Martiszius T.M.D. sekr.	

Darbas ir ilgis žmogaus gyvenime.

Statistika parodo, jog užsiėmimas žmonių turi didelę įtakmę ant ilgio žmogaus amžiaus. Daug yra tokių užsiėmimų, kur darbininkas priverstas yra kvėpuoti dulkėmis, gazais, garais arba kęsti karsztį. Kituose vėl užsiėmimuose prisieina perdaug įtempti atskirius kuno organus, kaip tai nerviszky sistemą, akis, gerklę, kas apsilpnina žmogų ir sutrumpina jo gyvastį. Įtempimas atydos, sėdėjimas — teipgi nelabai gerai atsiliepia ant žmogaus sveikatos. Sekanti toblyczia parodo amžį gyvenimo žmonių atskirių užsiėmimų Massachussetts valstijoje. Vidutinis žmogaus amžis imant užaugusius žmones virsz 20 metų, siekia 51 metus. Pagal skyrius užsiėmimų žmonių amžius tęsesi tiek:

Užsiėmimai	metai
Gyvenanti isz pinigų	68
Farmeriai	65
Sudzios	64
Jurinkai	60
Daktarai	55
Pirkliai	54
Dailydės	53
Kalviai	53
Rimoriai	48
Kriaucziai	47
Kurpiai	45
Stiklo darb.	43
Tarnai	40
Spaustuvių darbininkai	38
Inžinieriai	38

Pardavėjai krautuvėse 36
Potografai 36
Kaminoriai 34
Telegrafistai 28
Szitos skaitlinės parodo, jog žemdarbiai gali tikėtis ilgesnio gyvenimo, negu kiti. Paskui juos eina sudzios, kunigai, daktarai ir tt. Akmenų tasztytojai ir tekintojai gyvena vidutiniai 41 metus, darbininkai medvilnių pabrinkų — vyrai 39, moters 28 metus, cigarų dirbtuvėse 38, plieninių pabrinkų — 39. Panaszios sąlygos ir Anglijos dirbtuvėse, kur adatų pabrinkų darbininkai gyvena 31 metus, peilinių pabrinkų Vokietijoje — 40 metų.

Nuomonė, buk žmonės dirbanti daug protu, trumpai gyveną, yra neteisinga. Prieszingai daugiasiai dirbanti protiszky kaip vyrai teip ir moters ilgiausiai gyvena.

Vieos statistikas vardu Caspar iszskaitė, jog kunigai gyvena vidutiniai 65 metus, prekejai 62, urėdininkai 62, advokatai 59, mokintojai 57, daktarai 57. Skaitlius neką skiriasi nuo skaitlinių virszui privestos toblyczios. Jos parodo, jog žmonės daugiasiai dirbanti protu ilgiausiai gyvena, iszskiriant tiktai žemdarbius. Laikrascezių rasztininkų amžius yra trumpas, bet tas priguli ne nuo protiszko darbo, tik, nuo blogų sąlygų, tarp kurių jiems reikia dirbti.

Kompanijos apsaugojimo gyvasties tėmija labai statistiszkas zinias ir ant jų remia reikalą. Tos skaitlinės tankiai esti labai akyvos ir suteikia mums visai netikėtas zinias apie ilgį žmonių gyvenimo, kurioms vienok kompanijos tiki ir neapsigauna. Jeigu statistika darodo, jog koks nors užsiėmimas yra pavojingas žmogaus gyvascziai, tada atsakancziai kompanija uzdeda mokesť virsz paprastas.

Abelnai žmonės mislina, jog ypatingai pavojingas yra užsiėmimas ugnagesių, kurių gy-

vastis kasdien esti pavojų. Vienok kompanijos iš to juokiasi. Miestuose, kur gyventojų yra mažiau 25,000 nuo ugnagesių nereikalauja mokėties viršaus. Dideliuose miestuose nuo \$1000 apsaugojimo sumos, ugnagesiai moka tik \$2,50 iki \$5,00.

Žuvininkai, kurių užsiėmimas išrodo nemenkiaus pavojingas, nemoka viršaus, jeigu zuvauja netoli nuo kraszo, iki 3 mylių. Kurie plaukia toli į mares, moka viršaus \$5,00.

Darbininkai stiklo pabriku moka viršaus \$2,50, kaip ugnagesiai dideliuose miestuose, o nesziotojai plytų statant namus, užsimoka viršaus \$5,00 nuo \$1000 sumos, tiek, kiek žuvininkas marių viduryje. Kalvis užsimoka \$5,00 extra, tiek pat arklių prižiūrėtojas. Juos tankiai suspardo arkliai, nuo ko mirsza arba ligą gauna. Ypatingas dalykas, kad vieszbuczių tarnai turi mokėti extra. Jų daugelį užmusza arba suzeidzia girti vieszbuczių gyventojai arba svečiai.

Ant kranto Atlantiško didmario yra samdomi žmonės gelbėti nuo prigėrimo mariose. Toks užsiėmimas matomai yra neiszasakytai pavojingas. Be g-lbstant kitą lengva ir paciaiam nuskesti, vienok statistika parodo ką kitą ir kompanijos nereikalauja mokescio viršaus, iszimant tiktai porą ypatingai pavojingų stacijų.

Medzių kirtikai moka \$5,00 viršaus. Kalnakasiai — \$10. Ką kalbėjo apgynėjai kalnakaių prieš straiko komisiją patvirtina kompanijos, skaito užsiėmimą kalnakasių už ypatingai pavojingą ir ant didesnių sumų nepriima jų į apsergėjimą gyvasties.

Konduktorai ir motormonai ant elektriszkų karų nemoka nieko viršaus. Užtai-gi stabdytojai ir sukabintojai vagonų moka \$20 viršaus.

Bet pavojingiausiu iš visų užsiėmimų kompanijos skaito

darbą misijonieriaus, kuris norėdamas apsaugoti savo gyvastį tur užsimokėti \$50 viršaus už \$1000 posmertinės. Dagi ir mokintinius dvasiszkų mokyklų kompanijos nenoriai priima, kadangi yra viltis, jog iš jų gal iszeiti misijonieriai. Nors misijonierių dabar jau nevalgo laukiniai žmonės, bet jų sveikatą suardo sziltas oras, druggys, kolera ir kitokios ligos. Privatiszkose knygose vienos kompanijos buvo užraszytas tokis akyvas patėmijimas: „Kaslink mielaszirdystės seserų ir minykių, tai geriaus jų suvis nepriimti“.

Isz visur.

Tarpe Amerikos ir Maskolijos tapo isteigta nauja laivų linija iš Odesos į New Yorką. 19 laivų yra tam paskirta, kurie gabens keleivius ir tavo rus.

Miesto Goettingen studentai nutarė nepriimti jokios stipendijos nuo Cecil Rhodes paskirtos, kuris nuplėszęs pietinės Aprikos gyventojus, nuvarginęs hurus, savo testamente norėdamas pasirodyti labdariu, paskyrė keletą milijonų dolerių suszelpimui vargingų studentų.

Bavarijoj, kaime Bettmaringen, laike antrųjų rinkimų į ciesaorstės seimą, vieno ukininko 3 dukters suriszo dar bemiegantį savo tėvą ir laikė per dieuą surisztą lovoje, idant jis negalėtų balsuoti už socialistus, idant per tai laimėtų katalikų partija.

Vezuvijus, Italijoj, jau 20 dienų kaip meta 4000 pėdų augszta stulpą liepsnos, kas naktimis apszviecia visą apielinkę.

Hamburg—American Line turinti 107 keleivių laivus pernai metuose ant jų reikalavo

maisto keleiviams: 6,196 jaučzių, 2,078 verszių, 8,775 avių, 2,484 kiaulių, 397,319 svarų laszinių, 238,438 sv. konservuotos mėsos blekinėse, 5,797 sv. želvių, 27,276 sv. zverienos ir pauksztienos, 351,412 svarų žuvų, 1,113 tonų silkių, 34,346 sv. vėzių, 282,869 sv. varlių, 159,154 žasų, visztų, anczių ir karvelių, 159,256 sv. rukytos mėsos, 81,144 sv. deszrų, 248,842 sv. surio, 289,423 sv. ci-bulių, 483,609 stuopų pieno ir grietinės, 2,316,243 kiauszinių, 608,893 sv. sviesto ir taukų, 2,708,268 sv. miltų, 1,759,513 sv. duonos, 443,025 sv. ryzių, 6,747,569 sv. bulvių, 309,783 sv. druskos, 187,393 sv. cukriaus, 126,542 stuopas acto, 278,647 sv. kavos, 16,946 sv. arbatos, 12,935 sv. czokolados, 52,824 stuopų degtinės, 739,115 stuopų vyno ir 1,498,520 stuopų alaus.

Prancuzijoje, provincijoje Vende, iš kliosztoriaus Les Sables d'Olonne niekaip nenorėjo prasikraustyti minykai Redemptoristai. Dėlto 27 rugpjuzio ant 3 val. ryte pulkas kareivių, policija ir ugnagesiai apstoj kliosztorių. Mynikai zvandydami varpus szaukė gyventojus į pagelbą ir patys per langus muszė kareivius. Po 4 valandų apgulimo ir kovos, kareiviai iszlauzė dideisias duris, ką matydami minykai sulipo ant stogo ir gynėsi toliaus iki ugnagesiai su vandens czirszkynėmis jų nenuvijo. Daugelis minykų tapo suaresztuoti ir visi iš kliosztoriaus iszgabenti.

Vokietijoj, Baden provincijos kunigaikstis, užgynė visoj provincijoj bent kur statyti kliosztorius.

Metz'o vyskupas Benzler, Alzacijoj, užgynė apsigyvenimą bent kokiam minykui iszvartytam iš Prancuzijos. Sako: „Mano diecezijoj minykams vietos nėra“.

Gniezne policija suaresztavo 50 merginų, nuo 14 iki 20 metų, kurios lanke augsztesnę mergaiczių mokyklą, tarp kurių buvo ir 3 mokintojos. Kaltė merginų buvo tame, jog jos skaitė Jenkiszkas knygas, ką valdzia palaikė už griovimą Vokietijos.

Ufos gubernatorius aplankė Zlotouste visas valdzios kasyklas ir dirbtuves, klausinėdamas darbininkų ko jie reikalauja.

Amerikos kapitalistai sutvėrė American R.R.Co. su \$250,000,000 kapitalo, idant suvienyti geležinkeliu sziaurinę ir pietinę Ameriką. Tas geležinkelis prasidės nuo Port Nelson, pas Hudson Bay, Kanadoje, ir eis per Galveston, Texas, Meksiką, vidurinę Ameriką, iki Buenos Aires, Argentinoje, iš szalių vienyjant geležinkeliu visas svarbesnes vietas ar szalis. Ilgis tojo geležinkelio turės į 10,000 angliszku mylių.

Budapeszte, Vengrijoj, užsidedė 4 augsztų pabirkas, kurio dviejuose virszutiniuose augsztuose buvo į 200 darbininkų. Atsiradus žemutinėje dalyje ugnis užkirto kelią darbininkams žemyn, kur jie gelbėjosi szokdami ant gatvės, iš kurių 13 užsimuszė, 26 susizeidė, o arti 50 darbininkų sudegė. Prie pabriko nebuvo nė vienu kopėczių.

Anglijos karaliszkoji komisija apgarsino, jog nuo pradžios iki pabaigai karės su burais pietinėje Aprikoje kariovo prieš burus net 448,435 kareivių. Komisija sako, kad tai mokslas esant, jog žudynės (karės) vedimui reikia geresnių kareivių ir virszininkų, ne-gu dabartinei. Kad tokius galvažudzius iszaukleti, užmano imti kariaunon 17 metų vaikus.

Perugijoje, kur velionis popiežius Leonas XIII buvo vyskupu 1859 m. laike jo laidotuvių apie 5000 žmonių iš visokių luomų pakėlė demonstraciją, nėjo į bažnyčią, kada vyskupas užprasžė ant posmerinės pamaldos už popiežiaus dusią 31 liepos. Toje dienoje buvo uždarytos visos krautuves ir restauracijos, su juodugedulingu užraszu ant durių „20 berzelio 1859“. Ant rinkos Piccinino susirinko visi miesto urėdinkai ir draugystės, kur buvo laikytos kalbos apie skerdyne senių, moterių ir vaikų, kurie tapo iszskersti ant paliepimo vyskupo Pecci nuo „szventųjų raktų vieszpattytės“ kareivių. Po kalbų minia nuejo ant kapinių ir vainikais papuosžė antkapius savo tėvų ir brolių, mirusių už laisvę. Grįžtant ėjo pro vyskupo gyvenimą ir kėlė riksmą ant paniekos. — Skerdyneje 1859 m. galą gavo ir tuli skerdikai, kuriuos vysk. Pecci kas metai atmindavo ir vadindavo „Vieszpattyje mirusiais“, nors jie buvo žudintojais. — Mieste Livorno teipgi nieks nėjo melstis už popiežių, nes vyskupas atsisakė nuo atminimo pamaldos už karalių Umbertą.

Szale Vezuvijaus kyla kalnas ir mokslinciai sprendžia, jog pasidarys naujas krateras (skylė). Žemės drebėjimas, metimas liepsnos, lavos ir pelenų, teipgi požeminei griausimai nuolatai atsikartoja.

Kolonijoje (Koeln), Vokietijos katalikų seimas nutarė pradėti isz naujo kovą su socialistais, kurie jiems daugelį „dusių“ iszplėsžė. Nupeikė Vokietijos valdininkus, kurie visame yra narsus, o neiszdrišta panaikinti įstatymo, kuris užgina jezuitams gyventi Vokietijoje ir vadina juos valkatoms ir kriminalistais. Katalikai visai užmiršo parlamentą, be kurio nė keizeris negal pa-

szalinti tą įstatymą. Apart to jie nutarė sugražinti popiežiui szventiszką valdžią.

Anglijoj pasimirė lordas Salisbury, didžiausis airių neprietelius. Jis buvo tris sykius ministrų pirmsėdriu ir nieko nesigailėjo spaudimui varginųjų.

Romoje pasimirė generolas Manotti Garibaldi, vyriausias sunus revoliucionieriaus Giuseppe Garibaldi, kuris su liuosnorių pulku kovojo priesz popiežių Piusą IX už Italijos laisvę. Ant jo palydėjimo susirinko apie 350,000 žmonių. Ant 4 vežimų vežė vien vainikus, kuriuos visokių luomų žmonės suteikė.

Mieste Basel, Szveicarijoje, atsibuvo 6-tas žydų kongresas, kame tairavosi koku budu atgauti Palestiną. Apart atgavimo Palestinos tapo paduotas užmanymas įsteigti žydų karalystę rytinėje Aprikoje po Anglijos globa, kur galėtų keliauti persekiojami žydai isz Maskolijos, Rumunijos ir kitų szalių.

Maskolijos dabokliai sugavo 28 japoniszku žvejų laivų Kamczatkos užtaškoje, kurių kapitonus pasiliko, o 278 žvejus paleido namon plaukti.

Garsusis vagis Wright, įsteigtojas London & Globe Co., kurį isz New Yorko nugabeno į Londoną, buvo iszleidęs už \$5,000,000 akcijų, kurios neturėjo jokios vertybės. Visi, kurie buvo pirkę tais akcijais, pražudė savo pinigus, o Wright sau puikiai lėbavo.

Atsakymai.

Bedieviui. Kada pataisyimą gavome, buvo jau atspausdinta. Praszome daugiau.

Lietuvos Artojo Sunui. Malonėkite tankiaus praneszti isz jusų didmieszio apie lietuvių

gyvenimą. Norint lietuvius tautiszškai atgaivinti, reikia tarp jų platinti lietuviszkus rasztus kas yra nelengvu darbu.

J. Banaičiui, Tilžėje. Jusų „Ko reikia atgaivinimui Prusų lietuvių“ gavome, bet nenorime tikėti, kad „vokiečiai jau per ilgus metus, mums visai nesuprantant, savo galvas laužo, koku budu galima Lietuvos jaunuomenei tautiszkus jausmus bei tėvynės meilę įkvėpti“. Toliaus vėl, jog „valdžia ir szuiulės valdžia visą galę pristato, jeib kaip nors tėvynės meilę įkvėptų“ yra neteisingas nurodymas, nes minėtos valdžios ir tie geriejie vokiečiai dirbo ir dirba ant galutino nuslėgimo lietuviszkos dvasės ir meilės tėvynės. Jei szuiulėse mokina apie „nusišdavimus, kovą lietuvių su kryžiokais, Vitauto narsumą kovoje“, tai nieko negelbsti, kadangi sziaudien tos szuiulės ir ta geroji valdžia nėra kitokia už kryžiokus ir persekiojama kiekvieną, kuris dėl lietuvių bent ką dirba. Jus tik žinote, ką valdžia darė su Dr. Bruoziu, velioniu mokintoju Pencziuku ir visais kitais, kurie dirbo dėl savo brolių apszvietimo. Vokiszkoje kalboje platinti lietuviszką tautystę yra negalima ir prieszinga. Szveicarai nors yra prancuzai, vokiečiai ar italai, ar kitoki, savo kalbose užlaiko savistovystę. Bet Vokietija dar toli nuo Szveicarijos tautų klausime. Szveicarija užlaiko, au-

gina, o Vokietija griauja, naikina nevokiečius. Nė Rambynas nė Eisulių augsztasis kalnas nepakels lietuvių dvasės, jeigu jų smegens užauszė yra arba piirugę vokieत्यstės raugu. Muzėjus tada bus lietuviszku, kada jis bus lietuvių rankose. Prof. Kurszaitis, jug dirba ne dėl lietuvių, bet dėl vokiečių ir skubina rinkti lietuviszkas liekanas iki neiszmirus lietuviams, kaip jis raszė

„Mitteilung'uose“. Tilžės miestas lietuviszko tautiszko muzėjaus teipgi neįtaisy. Lietuviams reikia lietuviszkos literatūros, mokyklų ir tt. kaip vokiečiai turi. — Kortelę su lokiu ir Jusų nurodymu nusiuontėm Dr. J. Basanavyčiui.

Aukos kankintiniams.

Shelton, Conn. lietuvių aukos, surinktos ant vestuvių Jono Paužos.

J. Adomavyczius	25
Ona Adomavyczienė	25
J. Tamaszaukas	25
J. Bagdonas	50
J. Pauža	50
Ona Paužienė	25
M. Vokietaitis	25
J. Dauksa	25
Marė Dauksziutė	25
M. Laukaitis	25
A. Gabrilevyczius	05
A. Pauža	25
T. Marczulaitis	10
Jieva Gabrilevyczienė	05
Ona Marczulaitienė	10
Katrė Bagdonienė	25

Viso \$3,80

Isz kurių \$1,90 nusitraukia mokslaeiviams.

Buvo \$91,03

Viso \$92,93

Aukos mokslaeiviams.

Shelton, Conn. lietuvių aukos, surinktos ant vestuvių Jonas Paužos.

\$1,90

Buvo \$90,29

Viso \$92,19

Prakalbos ir dainos!

Nedėlioje 6 d. rugsėjo (September) Susiv. L. A. 7 kuopa isz Pittston, Pa. parengia prakalbas su dainomis, svetainėje p. Andriuszio 193 N. Main str. Prakalbos prasidės pusiau asztuntą valandą vakare. Kalbėtojai pribusisz svetimų miestų. Dainuos Dr. V. Kudirkos dainininkų draugystė isz Plymouth, Pa. Įzenga vyrams 10 centų, moterims dykai. S.L.A. 7 kuopos Komitetas.

Lietuviu tauta

senovėje ir šiandien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

Puolimas Milėto patraukė su savimi greitą pasidavimą stisiediškių miestų Karlijoje, ir ateinančią vasarą, 495 m., — Phoinikų laivynė pasiliko per ziemą Milėte — Persų armija ant žemės ir ant marės vėl atvajavojo visus Azijos Graikus, kaip kontiaento, teip ir ant salų. Chios, Lesbos ir Tenedos, — miestai Chersonėzo, — Selymbria ir Perinthos Thrakijoje, — Prokonėzos ir Artakė Propontyje, — visi tie miestai tapė paimti ir apgrobti per Persų bei Phoinikų laivynę. Gyventojai Byzantiono ir Chalcedono iš didesnės dalies pabėgo, nelaukdami anų prisiartinant, į Mesembriją; ir Athėnėnas Miltiadēs tik su vargu pasprudo iš savos bustynės Chersonėze į Athėnus. Grabšai jo teip arti buvo, jog vienas iš jo laivų, su jo sunumi Metiochu pateko aniems į rankas. Kadan-gi Miltiadēs buvo Graikus raginęs suardyti tiltą per Dunojų, laike Skythiškios ekspedicijos, tai Phoinikai tuomi stropiaus stengėsi pagauti jį patį, kaip pirmiausią suiminį iš visų Graikų dėl Persų karaliaus; vienok tasai, kada Metiochą, sunų Miltiado, atvedė pas jį į Susą, ne tik anam nieko pikto nedarė, bet dar mandagiai apsiėjo, ir davė Persišką moterį su patogiu užlaidymu.

Bet kiteip apsiėjo Persų generolai su miestais pajuryje. Keršijimas prieš mušį pas Ladę dabar tapė išpildytas. Gražiausi vaikūnai ir merginos tapė išrinkti, dėl padalinimo jų tarp Persiškų didikų už skapus ar apgyventojas harėmų. Miestai su jų budavonėms tapė nudeginti; o ant salų — Hėrodotas liudyja — Persai sudarę liniją nuo vieno krašto iki kitam nušlavė teritorijas nuo žiemų iki pietų, ir išvijo gyventojus. Samos tapo iš kitų salų išskirta, ir suvisu pačėdyta per Persus, tai buvo atlyginimu už kapitonų paveizdos davimą pabėgant iš kovos pas Ladę; ir Ajakės tapė vėl despotu ant salos įstatytas.

Teip daugeliui nekaltų žmonių nukenčiant bėdą ir myrį, likimas Histiajo nelabai mus graudina. Kaip minėjome, jis buvo užsiėmęs razbajais ant marės Byzantione, kada atėjo žinia apie puolimą Milėto; tada jam pasirodė esą geriaus važiuoti su jo Lesbiškais laivais į Chios, kur jo nenorėta buvo įleisti. Gyventojai Chios, nusilpninti paskutiniuoju mušiu, negalėjo atstovėti, teip jog Histijos paveikė jų vaiską ir aprubavojo salą. Kada-gi tuomlaik buvo daugelis Graikiškų išguitinių, kurie, kaip kad Dionysius iš Phokajos nenorėjo grįžti į savo nuvergtą tėvišką miestą, tai daug tokių pasidavė po tuomlaikine komanda Histiajo, ir traukė su juomi drauge rubavoti Thasos. Apgulęs šitą miestą, Histijos išgirdo, kad Phoinikų laivynė iškako iš Milėto dėl paėmimo likusių Joniškų miestų. Dėlto nepabaigęs savo planų kaslink Thasos, jis kako apginti Lesbos. Bet ant salos Lesbos brangumas maisto buvo toks, kad Histijos buvo priverstas keliauti ant kontinento ir pjauti javus, aplink Atarneą ir derlingoje platumoje Myzijos arti Kaiko upės. Čion jis susitiko su žymia Persų gauja po vada Harpago, tapė sumuštas, priverstas bėgti, ir paimtas į nevalę. Kada jį pristatė į Sardes, Artaphernės tuo-

jau jį nukryžiuvojo: iš dalies turbūt iš neapikantos, iš dalies dėlto, kad buvo persiliudyjęs, jog nusiūstas į Susą kaipo suimintis ans vėl galėtų pastoti priegadingu, nes Darejos ir dabar butų dovanojęs anam gyvastį, po neišgaištančiu jausmu dėkingumo už apsergėjamą tiltą per Dunojų. Galva Histiajo, balzamuota, tapė nusiūsta į Susą, kur Darejos ją palaidojo garbingai, papeikdamas per staigų nugalabinimą žmogaus, kurs kuomet buvo jam buvęs išgelbėtoju.

Žinoma, įėmimas Milėto iššaukė sąjausmą Athėnėnų ir jų nusiminimą. Veikiai dramaturgas Phrynichos parašė tragediją — Paėmimas Milėto, — kurią perstatant teip skaudu pasidarė Athėnėnų klausytojams, jog jie verkė theatre, ir poetas tapė apsudytas užmokėti koros 1.000 drachmų už „priminimą jiems jų pačių nelaimių“. Uždrausta buvo tą dramą kitu sykiu perstatyti, ir jįje pragaišo.

Galutinai pasibaigus užvajavonei Jonijos, Artaphernės rįžosi organizuoti businčią jos valdžią, su dideliu gudrumu ir pamislene, kas retai matosi Persų darbuose. Sušaukęs paslus iš visokių miestų, jis piverstė padaryti suderybas dėl draugiško sutaikymo ginčų (per arbitraciją), teip jog nereikėtų ginklu kariauti vieniems prieš kitus. Priegtam jis išmieravo teritoriją kožno miesto parasangomis (parasanga — 30 stadijų — 3½ angliškių mylų), ir paskyrė duonį palei tą išmieravimą, — rods su nežymiu skirtumu nuo anų sumų, kurias buvo mokėjęs pirma maišto. Žinoma, populiacija miestuose buvo atsimaičius iš priezasties maišto ir anų smarkavimų po apstabdymo maišto, kaip Hėrodotas pasakoja kaslink likimo Milėto. Miestai buvo aptuštėję ir apgriauti, ir vargas anose dienose, kaip rašo Hekatajos ir kaip buvo pasakota pačiam Hėrodotui, turėjo būti nemieruotas. Turbut priiminėjo naujus gyventojus į miestus dėl jų papildymo, ir tokia infuzija naujo kraujo turėjo padrutinti reikalingumą organizacijos, įvesdintos per Artapherną, idant aiškiai apsklembti pareigas miestų dėl Persiškios valdžios ir vienų dėl kitų. Hėrodotas sako, kad toks davadas buvo labai geradarinas dėl Joniškų ir kad duonis mokama pasilikusi neatmainyta iki jo dienų.

Veikiai po tam Mardonios buvo siūstas prieš Graikiją su didele armija. Pasiėkęs Kilikiją, tasai sėdo ant laivo ir pats kako į Joniją, o jo armija traukė per Maząją Aziją į Hėlėspontą. Nelukėtas buvo jo pribuvimas į Joniją. Mardonios numėtė despotus visuose Graikų miestuose, palikdamas žmonėms tiesą valdyti savę, esant pavaldiniais Persijos ir mokant taijai duonį. Tai buvo pilningu pervertimu pirmykščios polytikos Persų; matomai Persų vadovai buvo persiliudyję, kad nepopuliariskumą padidino ir sylą menkino palaikymas tokių despotų. Tai buvo pamokinęs Persus maištas Joniškų.

Thrakai.

Thrakija senovėje vadinosi plati šalis, kurios rubežiais buvo iš šiaurės — Dunojaus upė, iš rytų — Euksinas (Juodosios marės), į pietus — Aigioji marė ir Makedonija, ir į vakarus — Makedonija bei Illyrija. Vardas šalies ir jos gyventojų dar šiandien Lietuviams suprantamas yra, ir regimai liudyja tulą laipsnį kultūros, pasiekta žemdarbystoje, nes „trakas“ yra tai vieta girioje, išdeginus medžius, į lauką paversta. Thrakija buvo šalis kalnuota; svarbiausias kalnynas tai — Haimas (šiandien Balkanai arba Baltkalniai), nuo kurio eina trys mažesnės šakos į piet-ryčius; augščiausiaje šaka buvo Rhodopė arba

Rudupiai. Svarbiausios upės buvo: Strymono upė (šiandien Struma), kuri Graikų galdynėje skyrė Thrakiją nuo Makedonijos; Nesto upė (šiandien Carasu), ir Hebro upė (šiandien Maritza) didžiausia, kurios vandenys nešė drauge su žyvyra ir auksą¹⁾. Visos tos upės teka pietų linkon nuo Haimo į Aigiją jūrą. Vėliaus Romėnai Haimo kalynus skaitė už šiaurinį Thrakijos rubežį, o šalį tarp Haimo ir Dunojaus vadino Moesija (šiandien Bulgarija). Klimatą Graikai sako buvus šaltą. Šali buvo pelkėta ir apdengta tankiais drėgnais miškais (aglių, azuolų, kaštonų ir tt.), bet į pietus ir rytus, ypatingai platumos Adrianopolio, teip gi šalis prie žemutinės tekmės Nesto ir Hebro upių, buvo labai vaisingos, kur augo javai, vynuogės ir kanapės. Galvijai, arkliai, kiaulės ir avys, auginami buvo dideliame skaitliuje. Šalyje tarp Nesto ir Strymono buvo daug levų, kurie—anot Herodoto—užpuolė ant verbliudų Kserksio laike jo kelionės į Graikiją, bet vėliaus išnyko. Kasyklos aukso ir sidabro viliojo Graikus ant apsisėdimo, ir Philipą Makedonietį ant užkariavimų. Metolais Thrakija buvo viena iš turtingiausių žemių senovės Europoje, o auksu—Makedoniečiams viešpataujant, 4-tame šimtmetyje pirm Kr. g.—turtingiausia iš visų. Peisistratas turėjo didelį žėmimą iš sidabro kasyklų Laorione ir iš kasyklų palei Strymoną. Gyventojai salos Thasos iš kasyklų Skaptės Hylės (Skaptų Šilo) Thrakijoje kasmet gaudavo 80 talantų. Aristotelis pasakoja, kad dideli šmotai aukso buvo randami, kurie svėrė daugiausia kaip svarą (hyper man); teip-gi du šmotu—vienas trijų, o kitas penkių svarų—buvę patekę į savastį Makedoniečiams karaliams²⁾. Strabonas rašo: „Aukso kasyklų daugiausiai randasi pas pylį Krėnytis (Krėnides), dabar Philippi, artymais Pangajų kalno. Ir pats Pangajus turi aukso ir sidabro kasyklas; teip-gi randasi ir tolyn ir šioj pusėje Strymono net iki Pajonijai. Pajonijoje, sako, jau ir ariant atrandama mažus šmotelius aukso“³⁾. Šitas labai turtingas kasyklas Pangajaus kalnuose valdė lietuviškos gentės: Pieriai, Odamantai ir ypačiai Šatrai⁴⁾.

Gilioje senovėje gentės Thrakų gyveno daug toliaus į pietus, net iki Attikai, o karališkuose kapuose Mykėnės D-ras Schliemann yra užtikęs didelius skarbus aukso ir sidabro daiktų, kurie šiandien guli sukrauti Athėnų mieste⁵⁾. Tarpe Thrakų, anot Strabono, gyveno Muzos ir glamonėtojai senoviškos muzikos: Orpheus⁶⁾, Masajas, Thamyris ir Eumolpas. Graikai daug ką yra pasisavinę nuo Thrakų. Nuo Orphėaus jie išmoko muzikavimą ir dainavimą, nuo Thamyrio—lošimą ant

„guslių“, nuo Eumolpo—paslaptis žemės arinėjimo; iš Thrakijos jie paėmė Muzas. Jug Strabo tvirtina¹⁾, kad ir „pėjanus“, karės dainas, Graikai perėmę esą nuo Thrakų. Nevien suokas ir gaidas bei dainas Graikai perėmė nuo Thrakų, bet teip-gi muzikališkus instrumentus²⁾. Vėliaus Graikai vadina kalbą Thrakų barbariška, mat jie savaip, o ne graikiškai šnekejo. Anot Strabono, Gėtai ir Dakai buvę šakomis Thrakų šeimynos, ir kalbėję tą patį liežuvį.

Iš Herodoto, Xenophonto ir Strabono matome, kad Thrakai pirkdavo sau moteris, ir pardavinėdavo savo vaikus. Daugpatystė (polygamija) buvo priimta, ir kada vyras, „pats“, mirdavo, jo mylimoji pati buvo paskerdžiama ant jo kapo. Lavonai negyvelių buvo deginami ir pylėkalniai jiems ant kapo supilami. Pirm ištekejimo Thrakų moters turėjo pilną valnybę, bet po ištekejimo buvo sergstimos su turkišku saugumu. Karė ir plėšimai buvo garbės užsiėmimu dėl vyrų, šėip jie gyveno tinginiaudami. Kariavime jų matome visuomet daugiaus smarkumo ir išibėgėjimo negu drąsos³⁾.

Apart karės, girtavimas⁴⁾ ir česnys jėmė svarbią pasilinksminimuosė vietą, kur su vyrais gėravusios ir linksminusios teip gi moterys. D-ras Basanavyčius tvirtina, kad thrakiški Taulančiai pirmi pradėję esą midų varyti. Vynmedžio kultūrą Thrakai Europoje išplatino. Thrakai teip-gi alų (bryton) pradėję esą pirmi varyti. Jie gėrė dar paraviją, iš sorų ir kėnučių daromą („buiza“). Girą (ksilai, kseila) pažinojo jau senovės Thrakai. Iš fermentuotos šermukšnių vuogų (lot. sorbum) sunkos jie varė narkotišką gėralą—šalabaną (sanapa). Misa (vanduo su medumi miestas) pasigardinimui, o sudytas vanduo (lakėdala pas Makedoniečius) užsiserbimui valgant vartojosi. Apkvaitinimui galvos, puotų laike, mėgdavę smilkytis t ilų norkotiškų augalų sėmenymis. „Turėdami apstingai gero vyno, senovės Thrakai labai mėgė—ir tai per visš—gerti, girtuokliauti, jie vyną gėrė, kaip ir Lietuviai vėlesniame laike, iš didelių, dailiai aptaisytų, tauro ragų. Didė Thrakų girtuoklystė buvusi priezastimi, kad tulas jų kunigas Dekainius, bandydamas—kaip vėliaus ir vyskupas Valančius Žemaitijoje—blāvystę pas juos įvesti, priverstas tapė gėrimą uždrausti ir vynmedžius išnaikinti. Linkimą girtuoklyston nuo senovės Thrakų, man ding, pasekė turi ir šios dienos Lietuviai“...⁵⁾

Karė, girtavimas ir medžioklė—svarbiausieji tautos pasilinksminimai—regis turėjo tam atsakančius dievus: Arės, Dionyzos ir Artemis. Šventnamis ir orakulas jų dievo Dionyso,

1) VII. fragm. 4.

2) Strab., X. 3.

3) Apie Thrakus visatinai, vid. Herod. V. 3-9; VII. 100; VIII. 116; IX. 119.—Thueyd. II. 100; VII. 29. 30.—Xenoph. Anab. VII. 2. 38, ir 7-tą Anabasis knygą visatinai, kur aprašyti yra Xenophonto ir 10.000 Graikų prietikiai prie valdymiero Thrakų Seuthio.

4) Plato apie Įstatymus, I. p. 637, E.

5) „Kas tai butų šalabanas“? „Varpe“, num. 1, 1898.

(Toliaus bus.)

1) Plin. XXX. 4. 66.

2) Diod. Sic., XVI. 8; Plin. Hist. Nat. VII. 56 ir tt.

3) Strab. VII. Fragm. 17.

4) Herod. VII. 112.

5) J. Basanavyčiaus „Žiponas bei Žiponė“, 1885, p. 20-21.

6) Orpheus buvęs netikėtai dainiumi, bet ir įkurtoju religijos vienadiesty, ir gyvenęs 13-tame šimtmetyje pirm Kr. g. Jo gimtinė buvo ar pietinė Thrakija ar gal ištaka Dunojaus (Plin. Hist. Nat. IV. 11: Aversa Haemi et in Histrum devexa Getae et circa Ponti litora.... Orphei vatis genitores obtinent). Apie Orpheų mini senovinės dainos bulgariškų Pomakų, Rudupių kalnyuose, surinktos per Serbą Stepą Verkovyčių ir spaudoj išleistos 1874 m. („veda Slovėn“). Tos Bulgarų dainos sako apie Orpheų, ką ir Graikai: kad jis užduodųs ant savo vamzdžio, tai verkia akmens ir medžių, paukščių lėkė apsisotja ir klausosi, žmonės-gi apalpsta! Dainos vadina Orpheų karaliumi, kitos-gi jaunikačiu („junakom“). Jis turis sparnus ir lekiojės po padanges!

Dr. Fr. Žurinskas.

Pribuvęs iš Lietuvos praktiškas gyvulių daktaras nuo visokių ligų. Už neisgydomus gyvulius neimu nieko.

Czion paduodu ir keletą vardų, kurių arklius išgydžiau: J. Macevycziaus, A. Adžgaucko, A. Maslaucko ir S. Paukszcio.

Offisas 136 E. Main str.
Senasis Telephonas 104
Plymouth, Pa.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo trijų pusbrolių Antano, Juozo ir Kazimicro Poczkų, iš Szirvėnų kaimo, Ilguvos par., Naumiesczio pavieta, Suvalkų gubern. Antanas 20, Juozas 12, Kazimieras 10 metų, kaip Amerikoje. Gyveno Scranton'e, paskaus Wilkes-Barre, Pa. Atkeliavau iš Lietuvos ir labai norėčiau susižinoti. Kas iš brolių lietuvių apie juos žinotų, arba jie patys, teiksis suteikti man žinią ant adreso:

Agota Poczkytė,
18 Collings str.,
Wilkes-Barre, Pa.

Pajieszkau Jono Deguczio iš Paszlavadžio kaimo, Mikaliskės valseziaus, Mariampolės pav., Suvalkų gub. Kas apie jį žinotų, teiksis suteikti žinią ant szio adreso:

Marė Degucziutė,
137 N. 3-rd str.

Brooklyn, N. Y.

Pajieszkome laisvų lietuviszkų merginų dėl apsivedimo. Teiksis atsiszaukti prie K. Rutkaus ar prie J. Jokubonio. Gali atsiszaukti ir naszlės 18 iki 25 metų senumo. Bet nedoro gyvenimo ir girtuoklės la neatsiszaukia.

Atraszas tokis:
K. Rutkus,
478 Lorain str.
Cleveland, Ohio.

Pajieszkau savo dėdžių Antano ir Motiejaus Bendoraiczių, iš Vartų kaimo, Mikaliskio valseziaus, Mariampolės pavieta, Suvalkų gub., 30 metų jau kaip iš Lietuvos, pirmiaus gyveno Gilberton, Pa. Lal ai norėčiau su jeis susiraszyti, dėlto jie patys ar apie juos žinanti, teiksis praneszti ant szio adreso:

Jonas Gruodis
Albert Buildings
Larkfield Blantyre
Scotland.

Balius Balius!

Draugystė szv. Kazimiero, Lietuvos karalaiczio, išz South Boston, Mass., parengia balių dėl visų Bostono lietuvių ir jo aplinkinės ant 7 dienos rugsėjo (Labor Day) 1903 m., kuris prasidės panedėlyj nuo 12 val. pietų ir trauksis iki 11 valandai nakties, ant kurio užprasom visus lietuvius S. Boston, Boston ir kitų aplinkinių miestų. Grajys tikra lietuviszka muzika lietuviszkus ir angliszkus szokius. Įzenga vyrų su mergina 75 ct., vienai merginai 25 ct. Užprasom szirdinagai visų atsilankyti.

Komitetas.

Pik - nik'as!

Parapijos Szv. Kazimiero išz Plymouth, Pa. atsibus HANOVER PARK, sabatoje, 5 dieną Rugsėjo (Septemb.) 1903 m. Prasidės 8-tą valandą ryte. Muzika bus kuopukiausia. Visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius teip ir išz visos aplinkinės užkveciam kuo skaitlingiause pributi ant szio puikaus pasilinkminimo.

Tikietas szokimui per visą dieną 25c.

Komitetas.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę.
Teipogisenu ant naujperdirba.
Visi pas savo Tautietj.

**Didele krautuve
IR KARUZIAMA.**

Kas nori gero tavoro gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**
Plymouth, Pa.

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA.
Didelis iszpardavimas jau prasidėjo. Viskas turi buti iszparduoti dėl stokos vietos žieminiam tavorui, teipgi darome naujus ir taisome, nepamirszkite vietos.

**PLYMOUTH
NATIONAL BANK,**

6 East Main st. Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100 000
PERVIRSZIS.....20 000

Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus iszmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausei užtikrinta urėdiszka banka.

John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Ar raszai kur gromatas

Jeigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatomis. Rasite su visokiom gražioms kvietkoms ir su gražis pasveikinimais ir su visokioms dainelėms ir suvisokeis paveiksiais. Tuzinas 20c.

Popieros su iszleidziamom kvietkom. Labai gražios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslo altorėlio, iszleidziami. Vidui matyti szv. paveiksiai. Po 15 c.

Szilkinėi abrozėlei po 15.

Szilkinėi pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.
Brooklyn, N. J.

Ant pardavimo.

Jeigu norite puikio vieto insitaisyti sav gyvenimus isz kur butu netoli in darbą ir teipgi in miestą, užpigę prekę galite gauti pas

J. J. Paukszti
Plymouth, Pa.

Siuntejei!

sviesto, suro, kiauszių ir kitų tavorų, bus linksmi iszgirsti apie nauję freight ežima Lackawannos gelezinkelio ant szių metų, specialiszkai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntejų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ežimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kozną nedėle, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais. Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir koznas agentas priduos r.ika'aujentiems visas informacijas.

Naujos knygos.

Paslaptys Magijos bei Spiritizmo szviesoje mokslą 75 c.
Užmuszimas caro Aleksandro II 15
Kas nuveiks? Drama 3 veikmėse 10
Dėdė atvažiavo. Komedija vienam akte 20
Gyvenimai džiaugsmi 25
Llajunas. Apysaka isz lietuvių gyvenimo 20
Darbininkų Balsas No. 5, 6 ir 7 po 15
K'unigija ir svietiszka valdzia 15
Pagieža ir Jurgis Durnelis 25
Puota ir Nuszintas žiedas 10
endraitė. Lietuviszkos pasakos (vokiszkomis raidėmis) 25
Sofoklis Antigona tragedija 4 veikmėse. 25c.
Kas reike žinoti ir atminti kiekvienam darbininkui. 20c.
Kai—kurie amatai teplojimas, metaliniai isz dirbimai. Pinimai isz vilos ir t. t. 20c.
Kas ir kiek gali pirkti žemės Lietuvoje. 10c.
Geriaus veliaus negu niekad komedija viename akte. 15c.
Zile galvon velnes vuodegon: Komedija vieno veikmeje. 15c.
Kainas. Misterija Byrono parasztyta 30c
Darbininku Balsas 1, 2 ir 3 1903 po 15c
Pirmutinis degtinės varytojes Komedija. 10c.
Už ka mes lenkams turime buti dekingi arba nedekingi 20c.
Tevynainiu giesmės 15c.
Juozupo Miglovaro rasztai. Eilės 25c.
Atsiszaukimas į lietuvius viso svieta 10c.

Vytauto prisieka.

Paveiksias reiszkia tą valandą kada kryziokai įgriebė 16 balandzio 1362 m. Kauno pilį. Tolyje, anapus Nemuno, verziasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojanczių drutvietės griuvisių. Ant szito upės kranto rymo ant balto zirgo jaunutis kunigaikstis Vytautas, deszinėje iszkėlęs kardą o kairėje skydą. Aplink jį susitelkę tėvunai, vycziai ir vaidilucziai. Jaunasis karzygis, akyvaisdoje szukaujanczių isz džiaugsmo pergalėtojų, prisieka amžiną kersztą ir atmonyjimą kryziokams.

Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveiksias perstato jį 18 metų jaunikaicziu; vieszpatavo nuo 1392 iki 1430 m. Isz keturių tukstanczių apgynėjų Kauno pilies iszliko gyvi tik 36 vyrai; szejp žmonių zuvo daugel tukstanczių. Vytautas iszpildė savo prisieką 15 liepos 1410 m. ant Žalgirės ir Eglekalno laukų, paguldęs 40 tukstanczių kryziokų su Dėdžiuoju jų Mistru.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dū du kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirškite atsilankyti reikale
Petras Lipavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

Temykite!

Geriausia užeiga dėl Lietuvių, puikiausias alus, vynas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siuncziu pinigų in visas dalis svieto, greitai ir pigei. Taipgi parduodu laivakortes ant visų greičiausių linijų. Keliaujanczius in užrubežių pastinka New Yorke ant dypo ir nugabena ant laivo be jokios turbacijos.

JOHN SKRITULSKY
26 Broad Str. New Britain, Conn.

**HOTELIS
Jurgio Rekaus,**

318 Cor. Market & Sherman Str.
WILKES-BARRE, PA.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos.

Puikiausias dirbejas laikrodžių
Isidor Glou.

Parduoda laikrodzius sieninius ir kiazeninius vyrieziskus ir moteriszkus, ziedus, branaoletas, spilkas ir visokius aukeinius daigtus, taipgi uzsiima jų taisymu. Viskas už pigiausia preke.
102 Main st. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKA KARCZIAMA

Jono Szpokaucko 62 Adams str. Newark, N. J. Užlaikau szaltą alų, skanę degtinę, o cigarai tai net kosulį stabdo. Nepamirškite vietos.

J. Szpokauskas,

62 Adams str. NEWARK, N. J.

AGENTAS

aspekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Temykite!

Puiki muzika dėl parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Gražina puikiai, už pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų. Vadovas **St. RINKEVICZIA**
73 Grand tr.
BROOKLYN, N. Y.

**Koznas Sergantis
i labai trumpa Laika gal pasveikt.**

Jeigo kuris sergate, tai mes galim duot roda, raszik pas **Dr. E. G. DRAKE**, dažiuretoja ir primvedziu gydytoju

“National Medical Association,

sanariu New Yorke ir Pensylvanios universitetu, kuris per 31 metą sunkiu darbu ir praktika darodie kad nera tokiu ligu ar senu ar apleistu pripažintu už neižgydumas pas vyrus, moteris ir vaikus katru jisai negaletu išgydyt.

Nes yra negalimas da kta, kad viens gyditojas galetu visus silpnumus tikrai žinoti ir juos išgydyt, del to Dr. DRAKE kožnai ligai turi atskirą gyditoją. Paciento silpnumo liga bus visiems gyditojams perstatyta. Koznas silpnumus tokiu budu turi atskirą sau gydytoją, bet Dr. E. G. DRAKE su visais gydytojais visus silpnumus paduotus laiszke iszbando ir kožnam rasztu užtikrina visiszka išgydymą.

Kožnas sergantis rasztu apturi užtikrimimą jog isz savo ligos bus išgydytu. Sergantis kreipiantis i musu namą uzsimoką tik wieną syki, neadbodamas ant to, kiek laiko jis tę tures gydytis.

Kad senas Medical Direktor Dr. DRAKE gal visiszka ligą išgydyti ir visada kožnam serganezem pagalbet, matyt isz raszto kur

Dr. DRAKE kožna diena gauna, isz tu pora kopiju talpinam, neturedams wietos del daugiau.

Johnstown, Pa., 18 Junius 1903.

Guodotinas Ponas Daktaras!

Kožnas kuris sergate, duodam roda, neatidiekit diena nuo dienos, tik tuojau raszikit pas Pona Dr. Drake o jis i labai trumpa czesa jums pagalbes.

Asz buvau sergantis kataru ir galvos skaudėjimu, jusu medicina mane išgyde, už ka jum labai deku. Dieve duok jam senibies ir szczęsti. Su guodone
A. SLAVA.
101 2d Ave., Johnstown Pa.

Minersville, Pa., 22. Julio 1903.

Guodotinas Ponas Drake,

Labai dieku Pons Daktaro už izgydyma. Nieks negalejo mane pagalbet, jusu lekarstes siusia man per expresa izgyde mane i trumpa czesa.

Kad ne jusu medicina, asz ne žinau, kas su manim szendie but.

Su guodone

PAUL REDZYEKI.

Box 140. Minersville, Pa.

Indianapolis, Ind., 12. Julio 1903.

Guodotinas Ponas Dr. Drake,

Nieks ne gal apraszit to skausmo kuri turejau kauluose, asz potrotinau dauk pinigų pas visokius Daktaru už dika, sirgau metus ir mysliau reikes man numirt. Iz gazetos asz dosizenojau ape Pona Daktora ir jusu Medical Association. Jusu medicina i labai trumpa ir zesa mane pastate ant keju, už ka jum labai grazei dieku. Asz rekomendawoju i jus instituta wisliem mano pažistamem ir prieteliam.

Su guodone

JUW KANAY su familja.

jeigo kuris sergate, tai nie atidekit diena nuo dienos bet nusiduokit laiszku ar asabiszka prie NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION o paaiszkinimus Lietuviszkoj kalboj gausite. Wieno laiszko usztektnai, jeigu jame savo ligą prideranozlai apraszisit. Raszykit mums Lietuviszka, ar kokia jus kalba norit.

VALANDOS PRIEMIMA: Kožna diena nuo 10 iki 1 val. ryte ir nuo 2-5 po pietu. Nedieliomis nuo 10 iki 1 val. ryte. Gramatas meldžiam ant szio antraszo siusti:

Dr. E. G. DRAKE Viriausias gydytojas **National Medical Association**
34 WEST 26 STREET, NEW YORK.

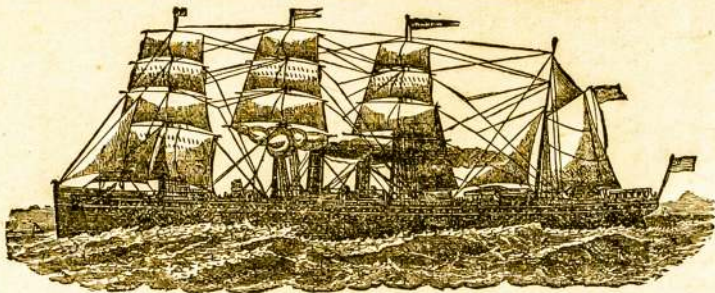
**HOTELIS
K. Strzeleckio.**

276 E. Main str. Plymouth, Pa
Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvepianczių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgerst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik uzeik pas **K. Strzelecki.**

Leon Korecki,

Malarz, Dekorator i Tapeciarz.
276 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Gerbtini Tautiečiai!

Turi už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuocziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulincias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbac jos. Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dsi lietuvių ir ne prabaszezius nepauniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
636 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

Kaip iszsigydit?

Skaudėjimą
po krutine
Gumbą,
szirdies
plakimą ir
pagerint
norą valgio,
tai reikia vartot
„GUMBO KURA“

Kazuno
„GUMBO KURA“
yra iszbandyta
liekarsta nuo
minėtų ligų ir

tukstanciaz
žmonių yra isz-
sigydę minėta
liekarsta. Jei-
gu nesveikuoji
minėtoms li-
goms, tai pri-
siusk „Money
Order“ ant
\$1.25,
o bus prisiusta
per pacztą.
Kazuno Trajanka
beveik jau visi
Lietuviai žino,
kasztuoja 25 ir
50 centų.

Adrisavok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

TEMYKITE LIETUVIAI!

Kurie į lietuva važiuojat. Asz W. V. Jusaitis atidariau vieszbutį po vardu „WALTER'S HOTEL“ ir Restauracija adara dieną ir naktį. Geriausia vieta dėl keliaujanecių lietuvių į Tėvynę arba atgal. Mano vieszbutis yra vienas isz geriausių, nes asz nue vargszo ne-nuplėsiu paskutinį centą, kaip tai žydai daro. Asz noriu su savo drau-gais ir vėl susieiti. Vietos pas mane yra tiek ir tiek, koznas gali pas ma-ne patilptie, — kaip turtingas teip ir beturtėlis. Teipgi pas mane galima iszsimainyti pinigus kokius tik kas nori, laivakortes ir visokius tikietus ant visokių geležinkelių.

W. V. Jusaitis,
110 Hodson Street, HOBOKEN, N. J.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota

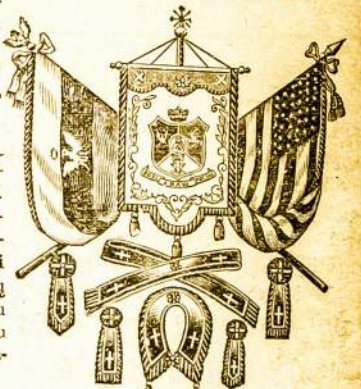

DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Paro-
dos už rupeštiga, tei-
singa ir artistiską isz-
dirbimą.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikszi guo-
dotiniems Kunigams ir guodotin.
Draugystėms, kad asz dirbu wis-
sus augszciaus paminėtus daigtus
Pigiausei, Teisingiausei
ir Geriausei, nes per 30 metų
užsiimdama iszdirbimais igijau
geriausę praktikę ir dėl to galiu
viską padirbt pigiau ir geriau ne-
gu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

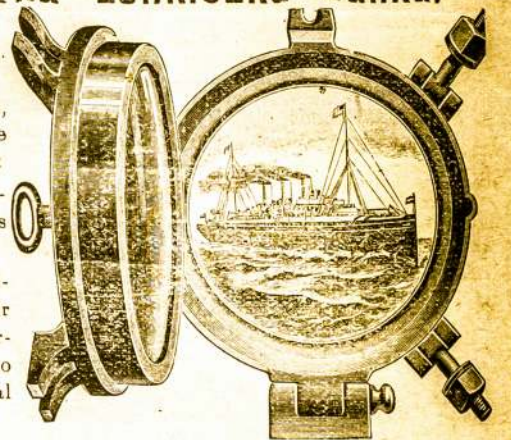
Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes
sz Amerikos į Europą.
ant geriausių Laivų,
Hamburg, Rotterdam,
Bremen, Antwerp Havre
Liverpool, Neapol ir tt
Parduoda tikietus vis-
sais gelžkeliais į visus
miestus visam sviete.

Siunczia pinigus į vi-
sas svieto dalis greitai ir
už pigiausią prekę. Per-
ka, parduoda ir iszmaino
visokius pinigus pagal
dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.
GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėdieniais nuo 9 iki 12 ryto.
100½ E. Main str. HURWITZ'S, 42 E. Market Str.
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdama LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigai.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdama prieteliszką rodą.

Musų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.